

8 Martie – Ziua Internațională a Femeii.

În semn de prețuire, Primarul Municipiului Roșiori de Vede, ec. Valerică Gheorghe Cîrciumaru, și Directorul Direcției pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, Silviu Arsu, au dăruit flori roșiorencelor de toate vârstele, în instituții, pe străzile și în parcurile orașului.

LA MULȚI ANI!

DRUM

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA MUNICIPALĂ DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

Fondat 1935. Seria nouă. ISSN 1454 - 198X ANUL 25, NR. 655, MARTIE 2022

Editorial

Primăvară, primăvară ...

Frumoasă ești tu, Primăvară! Frumos este chipul tău senin și luminos! Deschidem larg brațele să te primim în sufletul nostru cu toată încărcătura ta de flori și de daruri minunate cu care Creatorul te-a înzestrat. Cu cât drag te-am așteptat în toată această iarnă pandemică!

Tu ne aduci în prima zi a lunii martie *mărțișorul*, un simbol al reînnoirii timpului și al renașterii naturii. Bucuria ta proaspătă și parfumată, lumina strălucitoare a astrului zilei sporesc în noi energii nebănuite. Sosirea păsărilor călătoare este în legătură directă cu înveselirea stării noastre de spirit. Activitățile și plimbările în aer liber fac să avem o atitudine pozitivă față de tot ce ne înconjoară ...

Tu, Primăvară, ne oferi toate motivele de a ne bucura de viață și de a trăi fiecare zi la intensitate maximă!

*

Numai că un conflict armat, între două țări prietene, Ucraina și Rusia, ivit la granița de nord a țării noastre, ne-a tăiat elanul de a ne bucura pe deplin de frumusețea și binecuvântarea primăverii. Interese geopolitice, acapararea de noi resurse, extinderea sferelor de influență ... animă pe unii lideri ai lumii moderne. Conducătorii declanșează războaiele, armatele se luptă între ele (cu pierderi de vieți omenești din ambele părți), iar populația civilă suportă consecințele imediate și pe termen lung, atât ea cât și generațiile viitoare.

Exodul femeilor ucrainene însoțite de propriii copii impresionează și îngrijorează o întreagă lume. Numai în România, au ajuns, în prima decadă a lui martie, câteva sute de mii de refugiați. Românii au dovedit, cu adevărat, că sunt buni creștini, oferind adăpost, hrană și cele necesare vecinilor aflați la grea cumpănă. Românii au dovedit că sunt capabili de o imensă compasiune și au reacționat în consecință.

Nu voi intra în detalii, având în vedere că, începând din 24 februarie, de când a debutat conflictul, toate posturile de televiziune transmit continuu știri, imagini de la fața locului, comentarii ale unor politologi competenți, declarații venite de la liderii ambelor părți beligerante, interviuri luate refugiaților ...

Pornirea lăuntrică de a face bine, sentimentul sublim al iubirii pentru semenii aflați în suferință trebuie să ne călăuzească pe tot drumul vieții, indiferent de locul prin care doar trecem sau în care poposim. Ar fi un semn de recunoștință către Acela care ne-a hărăzit, fiecăruia dintre noi, un timp și un spațiu pentru a vieți pe această planetă, atât de greu încercată, în vremurile din urmă.

O întrebare îmi stăruie totuși în minte: „Cum poți, Doamne, să-i îngădui pe cei care își bat joc de Creația Ta?".

Domnița Neaga

DONAȚII pentru REFUGIAȚI

Primăria Municipiului Roșiori de Vede în parteneriat cu Asociația KIWANIS CLUB Roșiori de Vede strânge donații

pentru refugiații ucraineni în contul

RO53RNCB0246148128460001

Orice sumă e bine-venită.

Vă mulțumim!

Primar

ec. Cîrciumaru Gheorghe Valerică

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

• *Lecţia de informare europeană la Şcoala Gimnazială „Dan Berindei" din Roşiori de Vede*

În data de 24 februarie 2022, a avut loc o nouă *„Lecţie de informare europeană"* organizată şi derulată de Centrul **EUROPE DIRECT Teleorman**, gazda dezbaterii fiind ***Şcoala Gimnazială „Dan Berindei"*** din ***Roşiori de Vede***.

Anul European al Tineretului, Conferinţa privind Viitorul Europei, dar şi politicile, strategiile şi priorităţile Uniunii Europene pentru anul 2022: *Pactul verde european, O Europă pregătită pentru era digitală, O economie în serviciul cetăţenilor, O Europă mai puternică pe scena internaţională, Promovarea modului nostru de viaţă european, Un nou elan pentru democraţia europeană* şi *NextGenerationEU* au fost subiectele de dezbatere ale acestei întâlniri interactive, cu participarea elevilor de la clasele a VI-a, a VII-a şi a VIII-a, dar şi a cadrelor didactice interesate de subiectele europene.

Text şi foto:
Marinela Ruşanu
Aurelia Bărbuţ

Continuare în pagina 8

Colocviile Revistei „Teleormanul cultural", ediția a V-a

A devenit deja o tradiție ca în luna februarie a fiecărui an să aibă loc Colocviile Revistei „Teleormanul cultural", manifestare culturală amplă ce reunește, de fiecare dată, pe membrii redacției revistei, pe cititorii ei fideli și pe toți iubitorii culturii teleormănene.

Astfel, în Anno Domini 2022, în data de 28 februarie, ora 16^{00}, în colaborare cu Primăria și Consiliul Local al Municipiului Roșiori de Vede, respectiv cu Direcția pentru Cultură, Educație, Creație și Sport din Roșiori de Vede, s-a desfășurat, în sala de conferințe a DCECS, a V-a ediție a Colocviilor Revistei „Teleormanul cultural".

Primul care a luat cuvântul, anunțând scopul întâlnirii și programul manifestării, care a durat preț de două ceasuri și jumătate, a fost dl Silviu Arsu, directorul DCECS Roșiori de Vede, care i-a predat apoi sarcina moderării evenimentului doamnei Monica Tuinete, referent creație artistică la aceeași instituție culturală roșioreană.

Primul punct din programul complexei activități culturale a fost acordarea Premiilor Revistei „Teleormanul cultural" pentru anul 2021. Juriul de anul acesta, prezidat de Domnița Neaga și având-i ca membri pe Daniel Luca și pe Cristian Gabriel Moraru, a decis acordarea a 22 de premii.

Prin urmare, la secțiunea **POEZIE**, au fost acordate următoarele premii: Premiul pentru Debut poetic — **Octavia Brad**, pentru cartea *Și îți scriu*; Premiul pentru Debut poetic — **Ale Trif-Boianu**, pentru cartea *Eșantion afectiv*; Premiul pentru Poezie — Virgil Andronescu, pentru cartea *Levitații și căderi*; Premiul Special pentru Poezie — Camelia Monica Cornea, pentru cartea *Cântecul de leagăn al călăului*; Premiul Special pentru Poezie „Nicolae Vălăreanu Sârbu" — Savu Popa, pentru cartea *O cameră fără prize*.

La secțiunea **PROZĂ**, s-au acordat 3 premii: Premiul pentru Roman — **Cristian Florin Diniță**, pentru cartea *În mâna destinului*; Premiul pentru Proză scurtă — Florea Burtan, pentru cartea *Răni călătoare*; Premiul pentru Proză scurtă — Marian Ilea, pentru cartea *Șase proze*.

Cristian Gabriel Moraru

Continuare în pagina 5

Laureați români ai Premiului Nobel

— Continuare din numărul anterior —

Dacă întrebăm pe stradă 100 de persoane, luate la întâmplare, ce este Premiul Nobel și câte personalități române dețin acest prestigios Premiu nu știu câți ar fi în stare să dea un răspuns corect, să spună ce și cum. Mulți s-ar bâlbâi sau ar afișa o tăcere jenantă. Dar nu-i putem judeca pentru asta deoarece nu acesta ar fi scopul real al întrebării și nu ăsta-i punctul forte al nației noastre (și probabil nici al altor nații). Haideți, mai bine, să lăsăm de-o parte frustrările momentului și să lămurim lucrurile rememorând împreună povestea unora dintre cei mai însemnați oameni pe care i-a dat țara.

Premiul Nobel a fost creat de omul de afaceri suedez Alfred Nobel (1833-1896), inventatorul dinamitei, care, prin testamentul său (1895), a întemeiat o Fundație cu scopul ca veniturile imensei sale averi să fie oferite în fiecare an, sub formă de premii, celor care, în anul precedent, au adus cele mai mari servicii umanității. Premiul este administrat de Fundația Nobel și acordat la Stockholm de către Academia Regală de Științe a Suediei, la propunerea unei comisii formată din cinci membri, la o ceremonie anuală ce are loc pe 10 decembrie (ziua morții lui Nobel) și constă într-o medalie de aur pe care este imprimată efigia lui Alfred Nobel privit din stânga, o diplomă personalizată cu numele câștigătorului și o importantă sumă de bani care a variat de-a lungul anilor. Acest Premiu se acordă pentru cinci domenii de activitate: literatură, fizică, chimie, pace și medicină.

Potrivit site-ului oficial al Premiilor Nobel, România figurează în acest moment cu patru laureați ai prestigiosului Premiu: medicul George Emil Palade (despre care am scris în numărul trecut al ziarului nostru), activistul în domeniul drepturilor omului Elie Wiesel, scriitoarea Herta Müller și cercetătorul Ștefan Hell. Neoficial, pe lângă aceste nume, mai sunt vehiculate și altele despre care vom da detalii la momentul potrivit.

În numărul trecut al ziarului nostru, l-am prezentat pe primul român care a primit acest prestigios Premiu, l-am numit pe omul de știință, medic și biolog George Emil Palade, cel ce, în anul 1974, a intrat în posesia râvnitului Premiu Nobel pentru fiziologie și medicină în urma studiilor și descoperirilor sale în ceea ce privește structura și funcțiile celulei. El a fost un deschizător de drumuri prin descoperirile sale în domeniul biologiei moleculare. Dar nu este singurul român care a primit această distincție. Vom prezenta în continuare și pe alții care, în urma desfășurării muncii în domeniile lor de activitate, au fost răsplătiți cu mult doritul Premiu.

Herta Müller, născută în 17 august 1953, în comuna Nițchidorf din fosta regiune Timișoara, actualul județ Timiș, laureată a Premiului Nobel pentru literatură în anul 2009, provine dintr-o familie de șvabi bănățeni. A avut dificultăți materiale în copilărie, tatăl ei, proprietar de camion cu care își câștiga existența, fiind expropriat de autoritățile comuniste venite la putere, iar mama sa, ca și alți cetățeni de naționalitate germană, a fost deportată (1945) de aceleași autorități în Uniunea Sovietică la muncă forțată pentru o perioadă de cinci ani.

Herta Müller va spune mai târziu că regimul dur la care i-a fost supusă familia a influențat-o decisiv, iar asta se vede în scrierile sale pe care le consideră antidictatură. Dar despre copilăria sa spune că a fost și tristă și fericită. „Așa cum e de obicei pentru copii. Și fericirea și nefericirea la un copil se schimbă foarte repede și merge una în alta" se confesează cu candoare scriitoarea care, prin eforturi deosebite, și-a parcurs studiile școlare în limbile germană și română, reușind ca, în 1976, să le finalizeze la Universitatea din Timișoara, în particular participând și la diferite Cenacluri literare.

După terminarea studiilor universitare, nu se prezintă la postul din învățământ la care a fost repartizată găsind, prin apropiați, un post de traducătoare din și în limba germană la Uzina Tehnometal din Timișoara. Aici a lucrat o perioadă de timp, după care a profesat ca suplinitoare în diferite școli din același oraș, printre care și la Liceul Nikolaus Lenau (pe care îl absolvise cu ani în urmă) sau acordând, în particular, ore de limba germană.

În 1982, a debutat cu romanul *Niederungen* (*Ținuturi joase*) care a apărut însă incomplet în limba română. Pentru el, Comunitatea Academică Germană i-a acordat premiul orașului Berlin. Herta Müller a mai fost distinsă cu premiul european pentru literatură Prix Aristeion și cu Premiul Internațional pentru Literatură Dublin pentru cartea *Animalul inimii*, tradusă și în limba română la Editura Polirom. În 1987, a emigrat în R.F.G. după ce legăturile ei cu studenții și scriitorii de limbă germană din Cenaclul Aktionsgruppe-Banat au intrat în atenția Securității.

De trei ori (1999, 2008, 2009), Guvernul german a propus-o pentru Premiul Nobel. Abia la a treia nominalizare (2009), Herta Müller a primit prestigiosul Premiu după publicarea romanului *Leagănul respirației*, o carte în care explică modul în care au fost deportați germanii originari din România în Uniunea Sovietică, un roman foarte apreciat în Germania. Motivația Comitetului Nobel era: „pentru densitatea poeziei și sinceritatea prozei cu care a descris plastic universul dezrădăcinaților, pentru onestitatea cu care portretizează lumea acestora din fostul spațiu comunist".

— Va urma —

Prof. **Ion Scarlat**
Foto: Sursa internet

Trăire creștină

Câteva gânduri „smintitoare" la început de martie

Am dorit să scriu câteva gânduri, acum la început de martie, despre ceea ce reprezintă pentru fiecare dintre noi mama, acea ființă gingașă care ne-a dat viață pe pământ și prin ai cărei ochi am văzut prima data cerul. Luna martie este prin excelență luna femeii, prin cele două sărbători ,,laice" din 1 și 8 și prin cea religioasă din data de 25 martie, de Bunavestire, când, răspunsul Fecioarei Maria restaurează femeia în slujirea totală față de Dumnezeu. Când eram pregătit emoțional să așez pe hârtie gândurile care mă mișcau, știrile despre războiul din Ucraina devin presante. Mă gândesc că unele idei despre viziunea creștină asupra războiului ar fi mai de ,,actualitate". Unele războaie au fost duse și pentru femei... dar nu pentru mame. E o chestiune de nuanță. Mă copleșește și gândul că noi, creștinii, cinstim pe cei 40 de Sfinți Mucenici din Sevastia, pe alți mucenici care au fost soldați, Sfântul Mare Dimitrie, Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, Sfântul Mare Mucenic Mina, Sfântul Mucenic Nestor și alții acestora. Nu știm dacă pro vest sau est, dar sigur erau de partea lui Dumnezeu. Apoi ne rugăm pentru ostașii români căzuți pe câmpurile de luptă, le acordăm o zi de cinstire, Ziua Înălțării; ne rugăm pentru ,,oaste cea iubitoare de Hristos". Deci suntem înregimentați într-o formă de ,,război".

În Vechiul Testament Dumnezeu spune către poporul ales: ,,De veți vrea și de Mă veți asculta, bunătățile pământului veți mânca; iar de nu veți vrea și nu Mă veți asculta, sabia vă va manca". Dar și Hristos însuși a condamnat, precum știm, violența, zicând că ,,toți cei ce scot sabia, de sabie vor pieri".

Războiul, adică ciocnirea armată sângeroasă a unor tabere organizate, constituie una dintre cele mai grave și mai îngrijorătoare probleme ale omului, în special în epoca noastră. Experiența celor două războaie mondiale, șirul nesfârșit de conflicte armate ce le-au urmat, precum și existența mijloacelor teroriste de distrugere, care pot face să dispară nu doar neamul omenesc, dar și orice urmă de civilizație de pe fața pământului, sunt suficiente pentru a arăta dimensiunea problemei.

Heraclit susținea, precum este știut, că războiul este ,,părintele tuturor". Opinia aceasta rămâne, într-o formă sau alta, valabilă până astăzi. Păstrând doza de sinceritate mântuitoare cred că putem afirma că însăși pacea constituie o formă de război care se exercită prin politică și economie. Ceea ce morala creștină numește viclenie și minciună, ,,liderii de opinie" numesc strategie și diplomație. E o simplă chestiune de nuanțe care acoperă prefăcătoria, duplicitatea, ipocrizia și fariseismul rafinat în care ne complăcem, pentru o mai gustoasă bucată de pâine.

Războiul vine ca urmare a înstrăinării omului de Dumnezeu, de sine însuși și de aproapele. Și, întrucât înstrăinarea aceasta, în întreita ei formă, este generală, de aceea și războiul constituie un fenomen general, care apare în toate societățile, de la cele mai primitive până la cele mai civilizate. Războiul constituie o aventură sau încercarea tragică a omului, creat să trăiască în iubire, pace și demnitate; este înstrăinarea de Dumnezeu, de iubire și de pace. Precum nimerit s-a remarcat, ,,dogma nonviolenței", pe care o întâlnim la Tolstoi și la Gandhi, a inițiat-o creștinismul. Totodată, desigur, Biserica nu trece cu vederea puterea răului înlăuntrul lumii, nici nu pune la îndoială dreptul statului de a-și exercita puterea pentru menținerea ordinii și restrângerea răului. Însă exercitarea puterii implică și folosirea violenței. Dar mai presus de puterea statală există Dumnezeu, Stăpânul lumii și al istoriei, Care pentru creștin este Făcătorul său și sistemul său ultim de referință. Sfântul Ambrozie al Mediolanului, făcând trimitere la pilda lui Moise, care a apărat în Egipt pe israelitul bătut de egiptean, afirmă categoric că cel ce nu combate nedreptatea ce se face aproapelui său - putând să facă aceasta - își atrage asupra lui aceeași vină cu acela care face acea nedreptate.

Paradoxul unui conflict este acela că ne atrage pe toți în mreaja sa. Toți doresc victoria de partea lor. De aceea chiar și cei ce nu ucid, consimt cu uciderile săvârșite în rândul adversarilor. Iar ceea ce este mai tragic este aceea că astăzi, datorită televizorului și rețelelor sociale, războiul a devenit un subiect interesant, pe care omul îl gustă cu seninătate și impasibilitate în liniștea căminului său.

Pacea constituie astăzi pentru om unica opțiune, dacă voiește să supraviețuiască. Spre deosebire de epocile anterioare, când se putea susține, poate, că războiul reprezintă modalitatea ultima de soluționare a diferendelor dintre state, astăzi războiul este absolut irațional. Într-o discuție între monahi, cineva și-a întrebat interlocutorul: ,,Nu pot înțelege pentru ce Domnul nu da pace lumii...". Iar celălalt a răspuns: ,,Cum este cu putință pacea deplină pe pământ, dacă rămâne fie și un singur om cu rea voire?".

Liderii politici au, cu siguranță, o răspundere sporită, pentru că influențează și direcționează în mare măsură opinia publică. Dar dincolo de aceștia există factorii impersonali sau multipersonali dictați de interesele economice organizate sau alte interese și, care dictează planurile politice. În ciuda acestei situații, fiecare membru al societății este coresponsabil pentru ce se întâmplă în ansamblu, dat fiind că și liderii își doresc de obicei, să exprime prin poziția lor opinia publica, pe care se și străduiesc să o afle prin diverse sondaje publice.

Omului doritor de liniște, pace și mântuire îi rămâne doar rugăciunea sinceră și ascultarea de propriu cuget curățit de patimi și păcate. Și uneori o privire spre cer de unde ar putea să-l zâmbească Dumnezeu printr-un răsărit de soare.

Preot **Eugen Cătălin Păunescu**

Citatul lunii

„Trebuie să fim pregătiți să înfruntăm viața ca haos, ca realitate misterioasă, plină de probabilități care nu s-au manifestat încă ... și care pot speria dacă nu suntem pregătiți!"

„Frumusețe și urâțenie" — Mitropolit Antonie de Suroj

Rubrică îngrijită de **Adriana Miu**

LA LUMINA ZILEI

Dimineața

În 24 februarie 2022, în partea de est a Europei, a fost declanșat un război fratricid între două popoare slave, ruși și ucrainieni. Și acesta este încă în desfășurare, pe teritoriul Ucrainei, cu urmări dezastruoase: orașe bombardate, civili uciși, populație refugiată în jumătatea vestică a Europei, plus configurarea unei crize economice și politice mondiale.

Sper ca negocierile dintre cele două părți aflate în conflict să rezolve cauzele războiului, sfârșitul lui, cât mai devreme.

La prânz

Scriu despre ultima zăpadă a iernii 2021-2022, în Roșiori, ca fiind al doilea val, după primul din decembrie trecut, ce a căzut în două zile: duminică, 6 martie, de la prânz până la miezul nopții, pe o grosime de 6-7 cm, și marți, 8 martie, dimineața, tot pe 6-7 cm grosime.

Solul a beneficiat astfel de o cantitate bună de apă, în această iarnă secetoasă.

În amurg

Acolo unde au fost finalizate lucrările de finanțare dublă UE-UAT Roșiori de Vede, cred că ar trebui luate de la vedere panourile informative montate înainte de începerea lucrărilor. Poate și ca economisire de material, ce poate fi reutilizat.

Gh. Tutcălău

DRUM
PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA MUNICIPALĂ DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

Responsabil de număr: Monica Tuinete
Tehnoredactare: Vladimir Mutu
Colectivul de redacție:
Domnița Neaga, Cristian Gabriel Moraru, Iulian Bitoleanu, Ion Scarlat, Ioan Romeo Roșiianu, Petre Bozdoc, Gheorghe Tutcălău, Gheorghe Vlad, Victor Osăceanu, Eugen Cătălin Păunescu, Virgil Andronescu, Daniela Achim Harabagiu, Eugenia Staicu, Gabriel Argeșeanu, Aurelia Bărbuț, Marinela Rușanu, Veronica Cojocaru, Monica Tuinete
Culegere texte: Monica Tuinete
Distribuire presă: Elvira Stângă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Casa de Cultură, str. Dunării nr. 54 - 56, Roșiori de Vede. Telefon: 0247 460619. E-mail: ziaruldrum_rosiori@yahoo.com

Răspunderea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor.

Tiparul executat la S.C. TIPOALEX S.A. Alexandria str. Ion Creangă nr. 53, Tel./fax : 0247 / 31 18 84

Cutiuța cu amintiri (II)

Umanism vs. barbarism, într-un război fără sens

Conjunctura istorică actuală mă face să scot din *cutiuță* amintiri de la sfârșitul primului deceniu al *democrației originale* dar și din urmă cu 45 de ani, din ziua de 4 martie 1977. (Aveam cinci ani, fratele avea trei, și dormeam cu mama într-un pat — tata era la fabrică, schimbul doi, și, auzind că s-a deschis ușa sobei din camera alăturată, i-am spus mamei că merg s-o închid; s-a întâmplat și a doua oară și iar am mers s-o închid, în timp ce lampa cu gaz, aprinsă și agățată într-un cui pe perete, deasupra capului, balansa ca pendula unui ceas. Atât îmi amintesc din acel coșmar. Mai târziu, am aflat că trecusem printr-un cutremur devastator și că mama ne luase pe ambii copii în brațe și ieșise în stradă cu noi, acolo unde oamenii și animalele își trăiau fiecare sperietura vieții lor.) Două tragedii, una provocată de mâna omului, iar cealaltă naturală.

Vedem și noi, ăștia de-acum, ce înseamnă cizma ruso-sovietică de secol XXI. Vedem ceea ce, unora, ne-au povestit părinții și bunicii noștri. Bunicul meu a venit de pe frontul celui de Al Doilea Război Mondial fără un plămân și cu un picior rănit, după ce a luptat din Est până în Vest. Soția sa, bunica mea paternă, nu și-a cunoscut tatăl: avea trei ani când tatăl său a plecat la Primul Război Mondial și de atunci nu a mai știut niciodată nimeni și nimic despre el. În aceste zile, am auzit oameni de peste tot, *trecuți prin viață*, care spuneau că nu-i interesează cetățenii ukraineni și nici războiul de acolo, că ne-au făcut nouă, ukrainenii, niște nedreptăți teritoriale și discriminări de limbă de-a lungul istoriei. Sună a răzbunare prostească, chiar a prostie crasă!

Dacă nu am fi devenit membri U.E și N.A.T.O., am fi rămas și acum în lâncezeala și sărăcia cruntă și cu siguranță am fi devenit una dintre țintele lui Putin! Da, mă interesează și mă doare sufletul la vederea femeilor, a bătrânilor și copiilor năpăstuiți de războiul absurd declanșat de statul rus. Da, chiar i-am văzut în Gara de Nord din București unde erau cazați temporar. Nu contest, ceea ce am auzit din surse sigure, dar pățite, că sunt și refugiați extrem de mofturoși, prost-crescuți și răi cu românii ce le întind o mână sinceră de ajutor. Însă, cine nu își mai amintește că avem pe conștiință războiul din Republica Federativă Yugoslavia, *conștiința* cu care ne-am plătit intrarea în Organizația Tratatului Nord Atlantic, nu are caracter, nu e om și face parte din categoria tupeiștilor amintiți mai sus. Îmi amintesc destul de bine anul 1999. Haideți ca măcar acum să ne spălăm, cât de cât, acel urias păcat sângeros comis la granița din vestul patriei!

Am văzut personal, câteva zile și nopți la rând, cum vâjâiau și cum explodau bombele aruncate din avioane ce brăzdau cerul țării noastre în drum spre țara vecină măcinată de lupte fratricide. Acum sunt iar într-o zonă aproape de un conflict militar, aproape de zona expansiunii lui Putin, și nu-mi doresc să retrăiesc momentele anului 1999.

Dacă majoritatea românilor nu am crezut că exista pandemie, deși ne-a afectat și ne afectează pe toți, să facem acum un efort de gândire rațională (-sentimentală) și să nu ne mai comportăm ca niște *mistici*, să lăsăm deoparte fabulațiile și teoriile conspiraționiste induse de propagandă! Trăim o realitate tragică ce dublează tragica realitate pandemică. EXPANSIUNE.

O bătrânică explică ce-i cu războiul: *E lupta asta pentru putere, pentru cucerire maică, pentru a avea mai mult!* Păi nu-i așa omul pentru om? Nu se luptă el dintotdeauna pentru a avea mai mult, pentru a avea un *spațiu vital* cât mai *comod* sieși? Și împotriva naturii are același comportament.

(NE)MESIANICA AȘTEPTARE. Sunt momente cruciale în viața unui popor și, mai pragmatic, în istoria unui stat, când nimeni nu mai poate face nimic pentru propria-i existență, nici măcar Dumnezeu, întru salvarea acestora. Degeaba se zbat, degeaba se roagă, e semn că merită cumplita *soartă* ori că acesta le este *destinul*. Iar cei ce *cred* și stau numai la mâna *destinului*, cei care *cred* numai c-*așa* le-*a fost dat*, aceia vor fi primii și definitiv pierduți! Nu se știe cum se întoarce roata și ajungem, din greșeală sau nu, ca poporul ukrainian! Haideți să gândim și să acționăm uman, să fim OAMENI!

SCEPTICISM? REALISM! După ce se va termina (cu bine, probabil) toată nebunia dezlănțuită și Putin va plăti cu viața ori cu libertatea (dacă va fi prins) și de nu vom sfârși volatilizați sub ciuperca atomică, pierduți în iarna nucleară, poate că societățile umane contemporane vor învăța ceva bun din trecerea printr-o pandemie, din care nu s-a învățat mai nimic, și-un război imprevizibil. Poate ...! Personal, sunt sceptic, și cred că slabe șanse sunt ca memoria omului contemporan să înțeleagă și să rețină corect și definitiv sensul învățăturii acestor momente.

Virgil Andronescu, redactor la revista manifest „Litera13” din Brăila

Invitație la lectură

Dragilor, luna aceasta, Biblioteca Municipală „Gala Galaction” vă propune să descoperiți literatura română contemporană. Iar pentru aceasta m-am oprit asupra a două romane de succes ale scriitoarelor Simona Antonescu și Cecilia Ștefănescu.

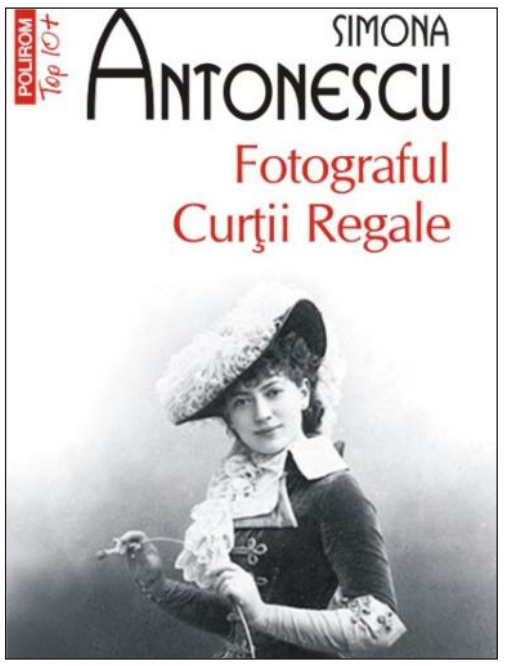

Prozatoarea Simona Antonescu, este cunoscută ca autoare a celor trei romane: ***Fotograful curții regale*** (Cartea Românească, 2014), *Darul lui Serafim* (Cartea Românească, 2016) și *Hanul lui Manuc* (Polirom, 2017). Primul dintre ele este câștigător al concursului de manuscrise al Editurii Cartea Românească, fiind distins și cu Premiul de Debut al Uniunii Scriitorilor din România pe anul 2015, dar a fost unul dintre bestsellerurile editurii, fiind reeditat și în colecția de buzunar „Top 10 +“ a Editurii Polirom. „De când s-a deschis, în Piața Teatrului, atelierul lui Franz Mayer – fotograf al Curții Regale -, chipurile bucureștenilor se reflectă, rând pe rând, în oglinda vitrinei. Prin lentila aparatului de fotografiat, tânărul artist imortalizează, pe bucăți de carton, nu doar marea istorie, ci și sute de istorii personale, în spatele cărora timpul curge implacabil. Poveștile din privirile personajelor încremenite prin miracolul fotografiei rescriu istoria primului deceniu al României independente, de la trecerea victorioasă pe sub Arcul de Triumf în frunte cu regele Carol I și până la Expoziția Universală de la Paris din 1889. *Fotograful curții regale* împlinește visul lui Franz Mayer. Fotografiile sale au devenit nemuritoare.”

O altă scriitoare contemporană care vorbește despre evenimente recente și actuale este prozatoarea Cecilia Ștefănescu. Debutează editorial în volumul colectiv *Ferestre '98;* este prezentă în volumul colectiv *Tescani 40238;* în anul 2002 a publicat la Editura Paralela 45 romanul *Legături bolnăvicioase*. A urmat în anul 2009, romanul *Intrarea Soarelui* publicat la Editura Polirom.

Romanul ***Legături bolnăvicioase***, un roman controversat, contestat, dar și aplaudat și chiar ecranizat, a obținut în anul 2007 Premiul publicului în cadrul Galei Premiilor Gopo pentru cel mai mare succes la box office în anul 2006.

"Am vrut să scriu o poveste de dragoste, fără nici un fel de intenții feministe sau de epatare a burghezului. Am scris despre povestea unei fete care, întâmplător, se îndrăgostește de o altă fată și despre modul inconsecvent, deseori crud, în care ajungem să ne gestionăm propriile dorințe. Ceea ce s-a păstrat în scenariu și, sunt convinsă, se va păstra și în film este tocmai parfumul acela inefabil al unei istorii de iubire de tinerețe, în care ceea ce contează sunt tocmai amănuntele, micile detalii care compun o relație, care-i creează iluzia de perfecțiune și, mai apoi, îi atrag destrămarea. Acele mici detalii care recompun fiecare personaj ca într-un puzzle, cu amintirile, spaimele, istoria și așteptările lui punctuale.(Cecilia Ștefănescu)

Kiki este o tânără nonconformistă, incapabilă să aleagă între viața alături de un artist megaloman, Renato, și iubirea pentru o altă fată, Alex. Copleșită de temeri, nevroze și viziuni romantice, unele aflate la granița dintre reverie și boală, ea frecventează mediile studențești și artistice, în căutarea unui răspuns la dilemele sale.

Acestea sunt două dintre romanele contemporane pe care vi le recomand spre lectură și care merită citite.

Bibliotecar, **Marinela Rușanu**

Prietenia cu Ucraina... NU EXISTĂ!

„Ucraina – dragostea mea! Ucraina – dragostea mea?”

Matei 5:44-45

„Dar Eu vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc, ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni și dă ploaie peste cei drepți și peste cei nedrepți.”

Sunt ROMÂN!

Ca OM, ca ISTORIC, ca ZIARIST, ca SCRIITOR nu am cum rămâne insensibil la ceea ce se întâmplă acum – sau stă să se întâmple – în Ucraina vecină.

Nu noi am vrut să ne învecinăm cu EA, dar asta este situația și o acceptăm ca atare.

Prin urmare, CRED CU TĂRIE că este necesar să le spunem românilor ce le „ȘTIE PE TOATE” cam ce înseamnă momentul.

Lecția de geografie

Pentru „dăștepții care le știe pă toate” spunem că la nord și nord- est ne învecinăm cu **Republica Moldova**. În sud avem **Bulgaria**. În sud - vest **Serbia**. În nord - vest **Ungaria**. La nord și est **Ucraina**.

Limitele țării sunt înfățișate în proporție de aproape 60% din granițe naturale, care sunt reprezentate de către Dunăre și patru râuri mari, anume râurile Tisa, Nera, Prut și Mureș.

- Între Cuzlău la nord și Rieni, la sud, lungimea graniței cu Republica Moldova este de 681 km.
- Între Vama Veche la est și Pristol la vest, lungimea graniței cu Bulgaria este de 631 km.
- Dintre Pristol la sud- est și Beba Veche la nord- vest, lungimea graniței cu Serbia este de aproximativ 547 km.
- Între Beba Veche la sud- vest și Halmeu la nord- est, lungimea graniței cu Ungaria este de 448 km.
- Între Cuzlău și Halmeu în sectorul nordic, dar și între Rieni și Marea Neagră sectorul estic, lungimea graniței cu Ucraina este de aproximativ 650 km.
- Iar aproximativ 194 km în Marea Neagră de-a lungul platformei continentale (245 km de litoral).

Lecția de istorie

Mai jos îți prezentăm vecinii spațiului românesc până în anul 1918.

În anul 1375 ne învecinam cu Regatul Ungariei, Regatul Poloniei, Marele cnezat al Lituaniei și Țaratele bulgare de Târnavo și de Vidin.

În anul 1400 ne învecinam cu Regatul Ungariei, Regatul Poloniei, Marele cnezat al Lituaniei (din 1569 era Uniunea polono-lituană), Emiratul otoman (ulterior Imperiul otoman), Hoarda de Aur (teritoriul la răsărit de Nistru, scăpat de sub controlul Lituaniei).

În anul 1600 ne învecinam cu Regatul Poloniei, Imperiul habsburgic, Imperiul otoman și Hanatul Crimeii.

În anul 1699 ne învecinam cu Regatul Poloniei, Imperiul habsburgic (inclusiv regatul Ungariei) și Imperiul otoman.

În anul 1848 ne învecinam cu Imperiul habsburgic, Imperiul rus și Imperiul otoman.

În anul 1878 ne învecinam cu Imperiul austro-ungar, Imperiul rus, Bulgaria și Serbia.

În anul 1914 ne învecinam cu Imperiul austro-ungar, Imperiul rus, Bulgaria și Serbia.

Între anii 1918-1938, România a avut suprafața de 295.049 km pătrați și o populație de 18.052.896 de locuitori (1930), iar vecinii au fost: Iugoslavia, Ungaria, Cehoslovacia, Polonia, URSS și Bulgaria.

- continuare în pag. 5 -

Ioan Romeo Roșiianu

Înainte ca natura să moară

Omul — inginer al Pământului (I)

- continuare din nr. trecut -

Omul este și a fost întotdeauna un „inginer”, un constructor: și-a făcut case, sălașuri, monumente de cult. Lui îi datorăm uriașele piramide egiptene cu blocuri de piatră suprapusă; lui îi datorăm piramidele mexicane, cioplite în stâncă; lui îi datorăm celebrul templu de la Borobudur (Jawa) în care un munte e transformat în templu, pe cărările circulare ale căruia sunt sculptate scene din viața lui Buddha; lui îi datorăm terasarea unor mari suprafețe de dealuri pentru culturi de orez (în China, în insulele Bali), lui îi datorăm gigantul zid chinezesc sau imensul dig care separă Olanda de mare etc. Toate aceste construcții enorme s-au făcut cu multă muncă manuală și timp îndelungat.

Omul de azi dispune însă de mijloace tehnice deosebite: macarale uriașe, care se găsesc în peisajul nostru cotidian și înlocuiesc munca a sute de oameni pe multe zile; excavatoare de forță enorme care sapă deodată 2 sau 3 mc; buldozere puternice care nivelează terenul înlocuind munca a sute de oameni; helicoptere care transportă într-o zi materialul necesar construirii unei case în vârf de munte; explozii nucleare de puteri enorme etc.

O singură explozie subpământeană a scos în Nevada o cantitate de pământ care a făcut o excavație largă de 360 m diametru și 96 m adâncime. Alta a ridicat o dâlmă de pământ de 240 lățime și 90 m înălțime. Cu ajutorul energiei nucleare va începe săparea unui canal nou Panama, în care să nu mai existe ecluze și navigația să se facă direct.

Începând din 1969, americanii și apoi și alte țări au început să lanseze, din avion, pulberi de iodură de argint (Iag) pentru a diminua puterea uraganelor, prin transformarea cristalelor de gheață în picături de ploaie și modificarea curenților puternici. În Anzi se presară pulbere neagră de praf de cărbune peste ghețarii de la 4000 de metri care astfel absorb o cantitate mai mare de căldură și topesc o parte din gheață, apa fiind necesară la irigarea mai multor suprafețe agricole. Posibilitatea omului de a-și exercita meseria de „inginer” a devenit așa de mare, încât omul poate ceea ce nu a putut niciodată, adică să transforme natura la scară globală.

Dar aceste posibilități tehnice extraordinare, de care suntem mândri și care ne poate aduce multe lucruri bune, pot avea și un revers negativ, mai ales dacă se intervine în natură fără să fi studiat în prealabil toate consecințele care decurg dintr-o schimbare a ei.

Mai ales prin modificarea circuitului de apă din natură, omul a devenit un adevărat transformator al pământului.

Barajele modifică debitul unui râu. În spatele barajului, se formează o mare întindere de apă, a cărei evaporare este ușurată de suprafața ei bătută de vânt. Ca urmare, în atmosferă se ridică mari cantități de vapori, ce pot cădea sub formă de ploi în regiunile învecinate sau pot menține o mare umiditate atmosferică locală, care influențează o puternică dezvoltare a vegetației.

Omul poate face baraje extraordinare. Cel mai mare baraj este în Rhodesia pe Zambezi, la Kariba, care are o lungime de peste 270 km, o lărgime maximă de peste 50 km și conține o cantitate de aproape 200 miliarde mc de apă (greutatea apei este de aproape 200 miliarde tone, ceea ce revine în medie la 25 tone pe mp în plus. La 2 ani după ce a început să se acumuleze apa, s-au simțit primele cutremure, care, după câteva luni, au avut o intensitate de gradul 5 și 6 și care se continuă cu regularitate. Norocul este că regiunea e puțin populată. Înainte de existența barajului, nu au fost nicicând cutremure.

În India, la sud de Bombay, la cca 150 km, este barajul Koyna care, atunci când avea 2000 milioane mc apă (1964), au început cutremurele care au crescut până la gradul 6,4, provocând moartea a peste 200 de oameni din orașul Koynegar și dărâmarea a mii de case.

În Grecia, barajul Kremasta, de 4700 milioane mc, provoacă cutremure frecvente de gradul 5 și 6, cât și numeroase alunecări de teren care le urmează, distrugând așezări omenești.

— Va urma —

Prof. **Petre Bozdoc**

Buletin Informativ
Administrația publică locală
Administrația publică locală

Primăria Municipiului Roșiori de Vede în parteneriat cu **Asociația KIWANIS CLUB Roșiori de Vede** strânge donații pentru refugiații ucraineni în contul RO53RNCB0246148128460001.

DONAȚII pentru REFUGIAȚI

Primăria Municipiului Roșiori de Vede în parteneriat cu Asociația KIWANIS CLUB Roșiori de Vede strânge donații pentru refugiații ucraineni în contul RO53RNCB0246148128460001.

Orice sumă e binevenită.

Vă mulțumim!

Primar
ec. Cîrciumaru Gheorghe Valerică

Locurile special amenajate în vederea autorecenzării și programul de lucru al acestora

Cetăţenii care optează să se recenzeze singuri în cadrul recensământului şi nu au cunoştinţele de IT necesare să facă această activitate fără consiliere pot apela la unul dintre cele cinci centre cu autorecenzare asistată amenajate de către Primăria Municipiului Roşiori de Vede:

- **sediul Primăriei** Municipiului Roşiori de Vede - str. Dunării nr. 58;
- **sediul Direcției Asistență Socială** - str. Sf. Teodor nr. 37D;
- **sediul Administrativ** din fosta Hală veche Piață - str. Nicolae Bălcescu nr. 2-4;
- **sediul Orgnanizației PSD** Roșiori de Vede - str. Rahovei, bloc L10, parter.

Toate cele patru centre funcționează după același program de lucru:

Luni - Vineri - **08.00 - 16.30**
Sâmbătă - Duminică - **08.00 - 12.00.**

ANUNȚ

Chestionarul a fost întocmit în cadrul Proiectului „Integritate, etică și strategie anticorupție în Municipiul Roșiori de Vede”, finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă, COD SMIS 152202/SIPOCA 1110, și are ca scop evaluarea percepției reprezentanților societății civile (cetățeni cu vârsta de peste 18 ani, rezidenți ai Municipiului Roșiori de Vede) cu privire la problemele legate de corupție în administrația publică locală, existente la nivelul Municipiului.

Stimați roșioreni,

Administrația publică locală vă adresează rugămintea de a păstra curățenia și de a nu distruge spațiul verde, mobilierul stradal și aparatele de joacă.

Vă mulțumim!

Împreună, păstrăm Roșiori de Vede curat!

În atenția persoanelor fizice din Roșiori de Vede care găzduiesc cetățeni străini sau apatrizi proveniți din zona conflictului armat din Ucraina

Pentru a beneficia de decontarea cheltuielilor cu hrana, persoanele fizice care găzduiesc cetățeni străini sau apatrizi aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, vor depune cererile și declarațiile pe propria răspundere la Registratura Generală a Primăriei Municipiului Roșiori de Vede.

Formularele de cerere și declarație se asigură gratuit de la Registratura Generală.

Reprezentanții Consiliului Local în Consiliile de administrație ale unităților de învățământ preuniversitar

Reprezentanții Consiliului Local în Consiliile de administrație ale unităților de învățământ preuniversitar de stat din Municipiul Roșiori de Vede, pentru anul școlar 2021 – 2022:

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”
1. Piper-Savu Cristiana - Mirela
2. Ciucă Adrian
3. Scarlat Sorin Florin;

Școala Gimnazială „Alexandru Depărățeanu”
1. Costică Daniela
2. Iliescu Cosmin
3. Săraru George;

Școala Gimnazială „Dan Berindei”
1. Cârnaru Florinela
2. Ivănică Corina;

Școala Gimnazială „Zaharia Stancu”
1. Mitroi Marinel - Virgil
2. Udroiu Monica - Camelia
3. Ristea Iulian;

Colegiul Național „Anastasescu”
1. Gogoi Ion
2. Fierăscu Constantin
3. Iliescu Alexandru;

Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu”
1. Unteșu Elvira - Mihaela
2. Stăvărache Gina
3. Florea Adrian;

Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”
1. Gheorghescu Daniela
2. Isar Eliodor
3. Ciofalcă Paul - Doru.

Cetățeni pot sesiza la primărie neregulile făcute de taximetriști

Pe web site-ul primăriei există un anunț prin care cetățenii sunt încurajați să sesizeze neregulile privind obligațiile, activitatea și comportamentul taximetriștilor înregistrați pe raza Municipiului Roșiori de Vede, precum și sesizările venite din partea taximetriștilor cu privire la obligațiile clienților ce apelează la serviciile de taximetrie și aspecte cu privire la desfășurarea activității de taximetrie de pe raza administrativ-teritorială a localității.

Sesizările se pot depune online pe adresa oficială de email: postmaster@primariarosioriidevede.ro sau la Registratura Primăriei Municipiului Roșiori de Vede.

Pagină realizată de insp. Gabriel Argeșeanu

„GENERATING THE DIGITAL BIOSPHERE BY CODING”

Mobilitate, Proiect Erasmus+ de formare a cadrelor didactice din Școala Gimnazială „Alexandru Depărățeanu”

În perioada 14-18.02.2022, cadre didactice ale Școlii Gimnaziale „Alexandru Depărățeanu” din Roșiori de Vede , director profesor Vlad Alina, au participat la a doua mobilitate Erasmus+ a proiectului „GENERATING THE DIGITAL BIOSPHERE BY CODING” identificat cu numărul de referință 2020-1-Ka229-079756_3G01-KA229-047898, la Skopje, Macedonia de Nord, proiect coordonat de profesor educație tehnologică Mitroi Maria.

Membrii echipei de proiect au fost: profesor învățământ primar, Pavel Georgeta; profesor matematică, Rotaru Carmen și profesor limba engleză, Costică Elena-Daniela.

La această întâlnire au participat 23 profesori din 5 țări partenere: Turcia, Italia, Polonia, Macedonia și România.

Mobilitatea s-a desfășurat în Skopje, capitala Macedoniei de Nord, un oraș împărțit în două părți de cel mai mare râu al țării, Vardar. Orașul vechi este un martor al istoriei seculare și al modului tradițional de viață, în timp ce noul și modernul oraș, monitorizează dezvoltarea globală și tendințele contemporane ale vieții urbane.

Proiectul „GENERATING THE DIGITAL BIOSPHERE BY CODING” rezumă experiența a 5 țări cu diferite resurse digitale și oferă, totodată, oportunitatea de a interacționa cu profesorii din medii europene culturale diferite. Parteneriatul strategic este finanțat de Uniunea Europeană prin programul Erasmus+ pe o perioadă de 24 luni și este coordonat de Școala Gimnazială din Italia.

Scopurile acestui proiect vizează:

— îmbunătățirea abilităților personalului școlii și îmbunătățirea educației și învățării;

— creșterea informării și înțelegerii actelor instructive ale națiunilor incluse;

— modernizarea școlilor;

— consolidarea punților digitale de comunicare (într-un concept de învățare și predare);

— schimbul de bune practici privind strategiile și instrumentele care pot fi utile și de ajutor, atât pentru elevi, cât și pentru profesori;

— obținerea de performanțe digitale în sălile de clasă europene din secolul XXI.

Parteneriatul strategic va contribui la crearea unei noi viziuni a profesorului modern ca inițiator și colaborator într-un nou tip de școală, dar și participant activ la un sistem eficient de digitalizare și dezvoltare profesională.

În cadrul întâlnirii din Macedonia, s-au derulat diverse activități care au contribuit la atingerea obiectivelor proiectului. Astfel, s-au desfășurat workshop-uri și activități practice, în cadrul cărora cadrele didactice au fost familiarizate cu utilizarea unor aplicații, platforme și programe digitale.

Profesorii din școlile partenere au avut oportunitatea să interacționeze cu elevii și profesorii țărilor partenere, împărtășind experiențe și exemple de bune practice cât și vizita tuturor obiectivelor importante din împrejurimile orașului Skopje și anume: Biserica Sf. Spas, Bazarul Vechi, Parcul Orașului, Casa memorială a Maicii Tereza, Canionul Matka, Ohrid și Struga, Muzeul arheologic, municipalitatea Butel.

Proiectul a reprezentat a oportunitate reală de dezvoltare profesională și personală pentru cadrele didactice, ca beneficiari direcți, dar și pentru comunitatea locală, ca beneficiar indirect. În urma participării la cursurile de formare au fost dezvoltate în principal capacitatea de a comunica într-o limbă străină, adaptarea la situații noi, munca în echipă, socializarea și îmbogățirea cunoștințelor istorice, geografice, culturale, sociale și, nu în ultimul rând, îmbogățirea competențelor digitale. Pe parcursul acestor formări au fost acumulate noi cunoștințe teoretice și practice, noi metode de predare-învățare, noi tehnici de predare-evaluare centrate pe elev, pe învățarea diferențiată în funcție de nevoile acestuia.

Aceste metode, aplicate în mod direct la clasă, vor ajuta elevii, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, să își însușească și să aprofundeze cunoștințe, să își formeze și să dezvolte priceperi, deprinderi intelectuale și practice, digitale, aptitudini, atitudini. Contactul direct cu alte sisteme educaționale va conduce la găsirea de soluții de tip individual pentru elevii noștri prin crearea unui mediu de lucru prietenos, prin consecvența tehnicilor abordate și prin accesibilizarea cunoștințelor digitale.

Profesor învățământ primar,
Pavel Georgeta

Meseria, brățară de aur

Dictonul străvechi, „Meseria, brățară de aur”, pare că își pierde ecoul în tot ceea ce constituie demersul educativ de la noi. Se remarcă faptul că elevii și absolvenții de liceu din zilele noastre au un apetit deosebit pentru a câștiga bani, cât mai mulți bani, dar nu reușesc să răspundă și la întrebarea despre ce și cât sunt dispuși să lucreze pentru a-i obține. Ei ajung să îl potențeze pe „Cât” și să-l ignore pe „Cum”, iar rezultatul este că, deși se avântă să câștige bani, cât mai repede și cât mai mulți, parte din aceștia nu reușesc să se insereze stabil pe piața muncii, ajung să aibă locuri de muncă ocazionale, într-o varietate de domenii, să fie destul de prost plătiți, iar de aici derivă frustrarea, nemulțumirea, chiar atitudinea negativă față de întreaga societate.

Școlile profesionale și liceele tehnologice constituie o reală soluție pentru elevii care caută să obțină o calificare, iar oferta școlară este una variată și în perpetuă transformare, așa încât să asigure și adaptarea absolvenților la dinamica pieței muncii și o solidă formare pentru meseria dorită. Din păcate, nu aceasta este și alegerea multora dintre părinții absolvenților de gimnaziu, pentru care a parcurge programul de formare oferit de o școală profesională sau de un liceu tehnologic echivalează cu un drum sortit eșecului. Astfel, problema cifrei de școlarizare, pe care trebuie să o atingă o astfel de unitate școlară, este agravată, pe lângă scăderea populației școlare, și de orientarea elevilor către învățământul profesional, doar ca ultimă alternativă.

Pentru a atrage atenția asupra importanței învățământului profesional și tehnic, în 2019 s-a instituit prin lege ziua de 11 Martie ca Zi Națională a Meseriilor, întărind astfel, peste timp, intenția domnitorului Alexandru Ioan Cuza de a fundamenta acest tip de învățământ, prin „Legea asupra instrucțiunii a Principatelor Unite Române”, promulgată la 25 Noiembrie 1864.

Liceele tehnologice din județul Teleorman au înțeles beneficiile pe care le aduce celebrarea unei astfel de zile prin evenimente specifice. La Liceul Tehnologic „Anghel Saligny” din Roșiori de Vede, echipa de profesori organizatori, împreună cu domnii directori, Păun Adrian și Bratcoveanu Haralambie, au organizat un program amplu, care s-a desfășurat în prezența elevilor claselor a VIII-a de la școlile gimnaziale din municipiu, dar și în cea a agenților economici cu care unitatea are încheiate contracte privind efectuarea stagiilor de instruire practică.

Programul a debutat cu o prezentare cu titlul „Meseria, brățară de aur”, realizată în amfiteatrul școlii, urmată de discuții despre importanța învățământului profesional și tehnic pentru un parcurs educațional de succes. După aceasta, elevii au vizitat câteva dintre atelierele-școală, au asistat la un concurs între elevii claselor a XI-a învățământ profesional, cu calificarea Mecanici auto, și au putut încerca emoțiile șofatului, lucrând pe simulatorul auto, alături de colegii lor mai mari. Evenimentul a culminat cu o expoziție de produse culinare cu specific tradițional, produse realizate de către elevii claselor a X-a și a XI-a, învățământ profesional, calificarea Brutar-patiser-preparator produse făinoase.

La final, unii dintre elevii vizitatori și-au exprimat ferm dorința de a învăța o meserie și de a alege să studieze la unul dintre liceele tehnologice din oraș.

Colocviile Revistei „Teleormanul cultural”, ediția a V-a

- continuare din pag. 1 -

La secțiunea **JURNALISM/ PUBLICISTICĂ LITERARĂ**, premiile au fost următoarele:

Premiul pentru Jurnalism religios — preotul **Nicolae Sin**, pentru articolele publicate în cadrul rubricii *Bucurii duhovnicești*; Premiul pentru Lingvistică — **Emina Căpălnășan**, pentru apărarea și ilustrarea cu talent a limbii române; Premiul pentru Publicistică literară — **Ion Scarlat** și **Liliana Scarlat**, pentru cartea *Călătorind la Drum*; Premiul pentru Publicistică literară — **Nelu Vasile**, pentru cartea *Tudor Vladimirescu în memoria românilor*.

Premiul „CARTEA ANULUI 2021” i-a fost decernat criticului **Iulian Bitoleanu**, pentru cartea de cronici și studii literare *Diagonale hermeneutice*, iar Premiul Special pentru ARTĂ PLASTICĂ a mers la artistul plastic băimărean **Carmen Mihaela Coca**.

De asemenea, s-au mai acordat Premiul „OPERA OMNIA” scriitorului **Victor Gh. Stan** (post-mortem), pentru întreaga activitate literar-culturală, precum și două Diplome de Excelență: prima, pentru PROMOVAREA VALORILOR LITERARE TELEORMĂNENE, criticului literar **Petronela Apopei**; a doua, pentru PROFESIONALISM ȘI SPRIJINUL ACORDAT EDITĂRII REVISTEI „TELEORMANUL CULTURAL”, **Editurii Tipoalex** din Alexandria.

Al doilea moment important al evenimentului l-a constituit, fără doar și poate, lansarea numărului 1/2022 al revistei „Teleormanul cultural”. Revista a fost prezentată de prof. Cristian Gabriel Moraru, redactor-șef al acesteia, care a evidențiat trei aspecte mai importante: 1) „Teleormanul cultural” nu este o revistă provincială (ca atâtea altele), având un orizont mult mai larg, întrucât în paginile ei semnează scriitori și oameni de cultură importanți din aproape toate vetrele culturale importante ale țării; 2) începând cu numărul 22, revista este ilustrată grafic de artistul plastic alexăndrean Hara Dana; 3) din numărul viitor, va fi cooptată în colectivul redacțional și Petronela Apopei, poetă și critic literar apreciat din Gheorgheni, jud. Harghita.

A urmat apoi o sesiune de comunicări literare pe tema „Anul literar 2021 în Teleorman”. Criticul Nicolae Dina a vorbit despre *Lirica teleormăneană în 2021*, poeta și criticul Domnița Neaga despre *Proza literară teleormăneană în 2021*, scriitorul, criticul și istoricul literar Cristian Gabriel Moraru despre *Critica literară teleormăneană în 2021*, iar criticul Iulian Bitoleanu despre *Publicistica literară teleormăneană în 2021*, cei patru conferențiari prezentând, așadar, pe genuri literare, cele mai importante cărți ale scriitorilor teleormăneni apărute anul trecut.

În cadrul acestei manifestări culturale, ar fi trebuit să prezinte cărți și să rostească o alocuțiune despre *Circulația informației culturale în vremuri pandemice* scriitorul, jurnalistul, criticul și editorul Ioan Romeo Roșiianu, secretar general de redacție al revistei „Teleormanul cultural”, dar, din motive personale, spre regretul tuturor, nu a putut face deplasarea de la Baia Mare la Roșiori de Vede.

Punctul culminant al evenimentului l-a constituit dubla lansare de carte a scriitorului Cristian Gabriel Moraru. Astfel, în cadrul acestor Colocvii, acesta a lansat *Genuri nobile* (Editura Ecreator, Baia Mare, 2021, colecția „Critica”), un volum de publicistică literară care adună 70 de texte jurnalistice publicate în decursul ultimului deceniu, respectiv *Zece poeți teleormăneni* (Editura Aius, Craiova, 2021), o antologie critică de poezie care inaugurează colecția de carte „Teleormanul cultural”. Cărțile au fost prezentate de Domnița Neaga, Nicolae Dina și Iulian Bitoleanu, după care a urmat o sesiune de autografe acordate de autor.

În pofida pandemiei și chiar a războiului bătând tare la ușile Europei, creatorii trebuie să continue să adune pietre pentru templul lor și să fie solidari unii cu alții. Și ce putea fi un mai bun exemplu de curaj și de solidaritate intelectuală decât această sărbătorire a culturii teleormănene, realizată cu prilejul Colocviilor Revistei „Teleormanul cultural”, unde toți cei prezenți au fost, sunt și vor fi animați de dragostea și respectul pentru valorile spirituale care transcend orice context istoric?!

Libertatea creației și dreptul la liberă exprimare se valorifică și prin astfel de evenimente culturale care dau seama despre felul în care vor să trăiască oamenii (nu doar cei de cultură): sub vremuri sau deasupra vremurilor. O manifestare culturală ca cea din 28 februarie 2022 merită repetată măcar pentru actualizarea de sine a fiecăruia dintre noi.

Prietenia cu Ucraina... NU EXISTĂ!

„Ucraina – dragostea mea! Ucraina – dragostea mea?”

- continuare din pag. 3 -

Între anii 1945-1991 România a avut suprafața de 237.500 km pătrați și o populație 14.280.729 de locuitori, iar vecinii au fost: Iugoslavia, Ungaria, URSS și Bulgaria.

Despre răul făcut de „bunii noștri vecini ucraineni”

1. În 1918 au dorit anexarea Basarabiei și doar prezența militara a românilor a forțat retragerea acestei cereri;
2. În 1945 au dorit anexarea Basarabiei și doar presiunea lui Stalin a forțat eliminarea acestei pretenții;
3. În 1992 au participat cu trupe la războiul de pe Nistru, alături de trupele ruse, împotriva celor românești, pentru a desprinde regiunea transnistreană, pe care și-o doreau atât de mult pentru ei;
4. Din 1992 până în prezent au fost parte activă din formatul de negociere pentru regiunea transnistreană;
5. În mod permanent au susținut poziția Rusiei și au făcut tot ceea ce este posibil ca negocierile să fie formale și să eșueze;
6. Cea mai mare parte a mafiei ce a condus Republica Moldova după 1991 este reprezentată de ucraineni traficanți; aceștia aveau rolul clar dat de la Kiev ca Republica Moldova să eșueze pe toate planurile; cei care au condus regiunea transnistreană, care promovează separatismul la Bălți, Cahul și Găgăuzia sunt ucraineni și nu ruși; ucrainenii au dus o politica de distrugere a identității românești din teritoriile ocupate, mai dură chiar decât Stalin în restul imperiului;
7. În mod arbitrar, Ucraina deține următoarele teritorii românești: patru cincimi din Maramureșul istoric (ținuturile Apșei de Sus și de Jos, Barjavei, Izvoarele Tisei), nordul Bucovinei istorice, Bugeacul (Ismail, Cetatea Albă), Insula Șerpilor, cu toate dăruite lor de foștii sovietici.
8. Timp ce câțiva ani ne-am certat pe la Haga, iar acum ei sunt foarte supărați pe noi pentru pierderea platformei continentale;
9. Una din problemele principale ce stă în calea reunirii celor două state românești este tocmai Ucraina, ce manifestă o opoziție mai mare chiar decât Rusia;
10. Ea vede în aceasta reunire eventuale pretenții teritoriale ale țării noastre asupra teritoriului ucrainean;
11. Prima măsura luată de "europeniștii ucraineni" a fost aceea de a interzice limbile regionale, inclusiv limba română
12. Crimeea nu a aparținut niciodată Ucrainei, iar ucrainenii sunt minoritari acolo; ea a fost dăruită, în semn de prietenie, de către Nikita Hrușciov, în perioada sovietică, un gest mai mult formal și niciodată efectiv;
13. În Crimeea prezența ucraineană era mai mult formală. Putin vrea, de fapt, înapoi, ceea ce îi aparține, adică bunurile pe care le avea înainte de căsătorie. Cererea Rusiei este una normală (din perspectiva dreptului istoric și nu a celui internațional) din moment ce aceasta era un inel de nuntă;
14. Sper ca nu ați uitat cazurile Canalul Bâstroe și nava Rostok!

Să mai citim puțin!

O istorie a literaturii roșiorene

Iordan Datcu (VII)

- Continuare din numărul anterior-

Cercetarea tradițiilor populare din nordul țării noastre, mai precis din județul Maramureș, a reprezentat pentru etnologul teleormănean Iordan Datcu o constantă timp de patru decenii. De aceea, a decis să adune într-o singură carte, *Tradiții din Maramureș* (Editura „Grai și Suflet — Cultura Națională", București, 2009) rodul celor mai importante cercetări ale domniei sale despre creația populară maramureșeană. Lucrarea aceasta, binevenită în spațiul cultural românesc, se impune din start ca element indispensabil pentru orice bibliografie respectabilă despre etnocultura maramureșeană.

Autorul își amintește cu nostalgie că în localitatea maramureșeană Berbești, unde s-a născut preotul și folcloristul Ion Bârlea, a debutat în 1967 ca cercetător și culegător al folclorului maramureșean, având asupra sa doar „o recomandare a profesorului Mihai Pop și un magnetofon al Institutului de Etnografie și folclor".Pe lângă culegerea de folclor, respectiv tipărirea unor colecții de folclor inedite aparținând cercetătorilor locali, I. Datcu mai precizează în *Argument*-ul cărții sale: „în Dicționarul etnologilor români, ediția a treia, din 2006, figurează 40 de articole despre culegători și exegeți localnici ori născuți pe alte meleaguri românești, ai folclorului maramureșean, și câteva articole despre publicații periodice de specialitate apărute în Maramureș.". (p. 6).

Cartea *Tradiții din Maramureș* a lui Iordan Datcu este structurată bipartit. Prima parte o constituie cinci colecții de folclor realizate de folcloriștii maramureșeni, pe care le reeditează cu acest prilej. Prima dintre ele, intitulată *Colecțiune de hori, strigături, glume și basme culese din popor, cu scopul de a compune o icoană vie a modului de viețuire și cugetare a săteanului român*, îi aparține lui **Petru Bilțiu** (n. 1 iulie 1863, Călinești, jud. Maramureș), alias **Dăncuș de leud**,fapt care îl face să afirme în debutul studiului care o însoțește: „leudul Maramureșului e fără îndoială una dintre comunele privilegiate în direcția cercetării și colecționării valorilor spirituale ale poporului. De aici au cules multe nestemate folcloriștii români Ion Bârlea, Tache Papahagi, Tiberiu Brediceanu și compozitorul maghiar Béla Bartók." (p. 7). Salvată doar parțial (lipsesc glumele și basmele), aceastăcolecție a lui Petru Bilțiu este considerată „un moment de seamă în prospectarea folclorului maramureșean".

Sub titlul *Două colecții necunoscute de poezii populare din Maramureș*, I. Datcu semnalează și reeditează două colecții de folclor mai puțin cunoscute și ignorate de către cercetători. Prima colecție supusă atenției cititorului este cea intitulată *Poezii poporane culese de Vasile Goja, învățător în Deseși*, despre care etnologul afirmă entuziast: „Importanța colecției lui Vasilie Goja este mai largă: ea îți dă, mai mult decât micile contribuții amintite mai înainte, un sentiment deplin al faptului folcloric autentic; alcătuită în întregime din texte lirice, acestea sunt de o admirabilă varietate: de dor, erotice, de urât, amar, de înstrăinare, de natură, de ostășie, strigături satirice; siguranța care ți-o inspiră este susținută și de prezența identității culegătorului, a profesiunii lui; deopotrivă admirabilă este unitatea colecției, toate piesele culegerii provenind — nu e greu să bănuim— din aceeași localitate, Deseși, de pe valea Marei, localitate total absentă din colecțiile lui Al. Țiplea și Tit Bud, apoi cu o prezență palidă în colecția lui Tache Papahagi și cu totul neglijată de culegeri mai noi, cum este spre exemplu *Antologie de folclor din județul Maramureș* (1980)." (p. 72).A doua colecție, intitulată *Poezii poporale din Maramureș*, are doar 13 texte, fiind publicată spre sfârșitul secolului al XIX-lea (1897) în publicația arădeană „Tribuna poporului". Alăturată celei realizate de **Vasile Goja**, cercetătorul nostru are „satisfacția de a scoate din anonimat peste o sută de texte de cântece populare maramureșene.".

Următoarea colecție redată publicului larg este cea de *Poezii poporale*, realizată în 1908 de **Elena Vlad** (n. 15 decembrie 1889, Botiza, jud. Maramureș), viitoarea soție a preotului și folcloristului Ion Bârlea, despre care Iordan Datcu afirmă: „Colecția Elena Vlad (...) este o micromonografie a liricii populare dintr-o localitate maramureșeană, așa cum se înfățișa ea la începutul secolului XX." (p. 91), categorisind-o în final drept „o remarcabilă contribuție".

O altă colecție reprodusă în cartea *Tradiții din Maramureș* este *Cântece poporale din Maramureș culese de Al. Țiplea (1907)*, cuprinzând doar 16 texte lirice auzite în Botiza, de la Irina Pătraș, și publicate în 1907, în revista „Floarea darurilor". În finalul primei părți a cărții, autorul mai include și cele 40 de colinde, hore și tipuriturI înregistrate cu magnetofonul la Berbești, în urmă cu peste 50 de ani (1967), și aflate astăzi în Arhiva Institutului de Etnografie și Folclor din București.

A doua parte a volumului este reprezentată de *Studii, articole, documente și recenzii* despre folcloriștii maramureșeni. Vedeta acestei secțiuni a cărții este fără îndoială Ion Bârlea, căruia i se dedică nu mai puțin de 7 studii, articole, recenzii publicate de-a lungul timpului, unele chiar în publicații maramureșene: *Folcloristul Ion Bârlea* (1967), *Însemnări despre folcloristul maramureșean Ion Bârlea* (1972), *Ion Bârlea (1883-1969)*, *Autobiografia lui Ion Bârlea*, *Scrisori primite de la Ion Bârlea*, *Tiberiu Brediceanu în scrisori către Ion Bârlea*, *O scrisoare a lui Gheorghe Vornicu despre Ion Bârlea*, care ajută la conturarea unui veritabil portret a personalității marelui folclorist maramureșean. Alte câteva articole din această secțiune fac referire tot la cercetători ai folclorului maramureșean: *Gheorghe Vornicu și Muzeul Etnografic din Sighet*, *O carte document. Cât îi Maramureșul*, *Alexandru Țiplea și colecția sa „Poezii populare din Maramureș"*, *Sanda Golopență, Constantin Eretescu și Maramureșul*.

Per ansamblu, *Tradiții din Maramureș*, de Iordan Datcu, este o carte rotundă, o carte document despre Maramureșul folcloric, precum și despre cei care au trudit să-i cerceteze și să-i interpreteze cu pasiune și rigurozitate deopotrivă creațiile populare.

Prof. **Cristian Gabriel Moraru**

Lecturi în lumină

Eugenia Viorica Staicu: *Comicul Caragiale?*

Profesoara de limba și literatura română Eugenia Viorica Staicu, școlită la Universitatea de Stat din Republica Moldova, intră în lumea scrisului cu o carte despre genialul nostru dramaturg I.L. Caragiale, intitulată *Comicul Caragiale?*, o întrebare căreia autoarea îi găsește răspunsul în studiul său eseistic de peste 150 de pagini.

A scrie o carte despre marele scriitor este un act de curaj colosal, având în vedere că asupra personalității scriitorului român s-au pronunțat, de-a lungul vremii, cunoscuți confrați, poeți și prozatori: Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Octavian Goga, Ioan Slavici, Alexandru Vlahuță, dar, mai ales, nume de notorietate ale istoriei și criticii noastre literare (ca să amintesc doar câteva dintre ele): G. Călinescu, Șerban Cioculescu, Constantin Ciopraga, Pompiliu Constantinescu, Ovidiu Drîmba, Zoe Dumitrescu Bușulenga, Alexandru Piru, Ștefan Cazimir și lista poate continua.

Din câte cunosc, în județul nostru, doar criticul și istoricul literar, Nicolae Dina, s-a încumetat să scrie o carte despre clasicul dramaturg român, *Caragiale, mereu viu*, apărută în anul 2015, la Editura Singur din Târgoviște. Distinsul profesor Nicolae Dina semnează și frumoasa Prefață intitulată „Spiritualul și sentimentalul Caragiale", la cartea pe care o discutăm.

Lucrarea *Comicul Caragiale?*, semnată de profesoara Eugenia Viorica Staicu, apare în Colecția DRUM, serie nouă, numărul 34 și este tipărită la Editura AIUS din Craiova, spre finele anului 2021.

Concepută în cinci mari capitole, cartea acoperă, în ansamblu, viața și opera dramaturgului român.

Capitolul I abordează aspecte din viața scriitorului: locul și data nașterii, familia, rădăcinile strămoșești, rudele (unele dintre ele mari personalități în lumea teatrului), anii de școală, începuturile literare și publicistice, meseriile practicate de omul Caragiale, viața sa de familie, moștenitorii, prezentarea pe scenele marilor teatre românești a pieselor scrise de autor, divergențele cu unii dintre detractorii săi, această stare de fapt determinându-l ca în anul 1905 să părăsească definitiv țara și să se stabilească la Berlin, de unde, în 1912, odată cu stingerea sa din viață, să se întoarcă definitiv pe pământul patriei.

În *Capitolul II*, autoarea Eugenia Viorica Staicu se ocupă de opera lui Caragiale, abordând-o pe genuri literare. Mai întâi, genul dramatic, în care Caragiale a excelat. Piesele sale de teatru, prezentate cronologic, sunt însoțite de comentarii pertinente, cu prezentarea subiectului, caracterizarea personajelor, surse ale comicului, citate reprezentative, însemnări privind autorul și publicația în care au apărut comentariile critice despre piesele de teatru scrise și despre premierele care au avut loc, pe diverse scene din țară. Este vorba despre: *O noapte furtunoasă*, *O scrisoare pierdută*, *D-ale carnavalului*, *Conu' Leonida față cu reacțiunea*. Sunt menționate și celelalte piese de teatru, într-un act, mai puțin cunoscute: *Începem*, *O soacră*, *Hatmanul Baltag* (o traducere din Paul Deroulede) și drama *Năpasta*.

Tot în acest al doilea capitol, vom găsi prezentate și comentate separat specii ale genului epic: volumul *Momente și schițe*, nuvelele, povestirile, basmele. Nici activitatea jurnalistică nu este omisă, ea fiind analizată minuțios. Pentru cei care cunosc mai puțin activitatea literară a lui Caragiale, e bine de știut că el a scris și poezii, și iată-l, astfel, atacând și genul liric, despre care autoarea nu a uitat să ne amintească.

Capitolul III, *I.L. Caragiale și teatrul clasic*, cu subcapitolele *Teatrul românesc* și *Teatrul universal*, oferă autoarei E. V. Staicu prilejul de a face o incursiune în teatrul românesc, de la primele sale începuturi dacice, și în cel universal, pornind de la manifestările teatrale ale antichității, trecând apoi prin Evul mediu, prin Renaștere și prin curentele literare cunoscute: Clasicismul, Iluminismul, Romantismul, până aproape de contemporaneitate. Pentru fiecare secvență, sunt citați și comentați autorii reprezentativi, cu piesele lor de teatru; sunt povestite pe scurt subiectele operelor; este precizată încadrarea în specia literară respectivă (comedie, dramă, vodevil); sunt caracterizate personajele; sunt menționate asemănări și deosebiri între autorii din diverse zone europene și operele lor; sunt scoase în relief influențele suferite, în domeniul literaturii, de țările europene mici din partea celor avansate.

Capitolul IV, *I.L. Caragiale și teatrul modern*, face referire la contribuția scriitorilor români la dezvoltarea teatrului modern, punctându-se apoi trăsăturile moderne ale teatrului caragialian și actualitatea acestuia. Teatrul universal modern este abordat pe curente literare: realist, simbolist, expresionist, existențialist, al absurdului, fiecare curent fiind ilustrat cu autori dramatici reprezentativi și cu operele acestora, exemplele venind mai mult din literaturile: franceză, rusă, germană, adică din spațiul european.

Ultimul capitol al incitantei și documentatei lucrări vorbește despre *Sursele comicului în teatrul lui I.L. Caragiale*. Prin cele șase subdiviziuni (Comicul de nume, de limbaj, de situație, de intrigă, de caractere și de moravuri), Eugenia Viorica Staicu scoate în evidență talentul incontestabil al scriitorului român, meșteșugul său artistic, puterea de individualizare a personajelor sale, multe dintre ele atât de cunoscute și românului de rând. Foarte des, sunt auzite în vorbirea de zi cu zi a oamenilor, chiar și a celor mai puțin instruiți, replici ale personajelor din teatrul lui Caragiale.

Comicul Caragiale? este o carte trudită, care a necesitat o muncă imensă. Ca să citești atâtea studii critice despre Caragiale, să ordonezi materialul tematic, să scoți citate reprezentative pentru ideea pe care vrei să o evidențiezi și să o susții ... nu este o treabă ușoară pentru o persoană care trebuie să se împartă între catedră, familie și numeroase activități instructiv-educative, proiecte și parteneriate școlare, activități sociale și culturale.

Gina Andrei, așa cum am cunoscut-o, vreme de patru ani, cât i-am fost profesoară de limba și literatura română, era o elevă tenace, silitoare, altruistă, mereu cu zâmbetul pe buze, cu vorba domoală și caldă, mereu gata să vină în ajutorul celorlalți, să se implice ... Mă bucur că astăzi iese în public cu această lucrare de anvergură și mă mai bucur că și-a păstrat și dezvoltat toate acele calități pe care i le-am cunoscut cu ani în urmă! Sunt convinsă că ea mai are și alte cărți în lucru, fiindcă, odată luat în piept drumul acesta al creației, e greu să te mai oprești ...

Comicul Caragiale? O întrebare căreia îi veți găsi răspunsul, dragi cititori, lecturând cartea, dar nu oricum, ci cu pixul în mână și cu caietul de notițe în față, fiindcă întotdeauna mai avem ceva nou de învățat!

Domnița Neaga

Meridiane critice

INTERFERENȚE CULTURALE MACEDONEANO-ROMÂNE

1.1. PATRIA MAMĂ ȘI ȚARA ADOPTIVĂ

Dacă numele revistei este „Macedoneanul", natural că o prioritate va fi **patria mamă**, fără a se așterne o punte de ditirambi și a se consemna încă o filă a fanfaronadei și a diplomației, cum există atâtea în media scrisă. Că macedonenii constituie un popor patriotic, eroic, demn, cu vocația sacrificiului nu încape nicio îndoială, dovada fiind panoplia de forme imagistice, de prezentare, de actualizare a unui ținut stâncos și primitor, cu hotare șanjabile de-a lungul istoriei generând nu puține controverse cu privire la imaginea stas a celebrului stat antic ce a cucerit lumea și s-a transformat într-un imperiu, aproape incontrolabil din pricina eterogenității de populații, tradiții, obiceiuri și a contaminării cu alte culturi și civilizații cu care a intrat în contact.

Trecutul glorios răzbate lin mai multe numere/ediții, cu denumirea de *Vestigii ale Macedoniei antice* (revista „Macedoneanul", numărul 136). Descriptivismul se îmbină cu evocarea și reveria peste marginea iertării, când materialul se numește *Macedonia, o țară de vis*.

Urmașii lui Alexandru cel Mare nu fetișizează evenimentul național, nu aderă cu ochii închiși la o globalizare dezavantajoasă pentru statele mai mici, drept urmare, își serbează cu decență Ziua Națională a Republicii Macedonia („Macedoneanul", nr. 146, 25.09.2013). În pofida vitregiilor din Evul Mediu, macedonenii nu au luat calea pribegiei, a disipării, dimpotrivă, au rămas „pe baricade" cât s-a putut, consolidând și confirmând că există un spirit național, un specific național, am completa noi („Macedoneanul", nr. 146).

Ca orice popor creștin, macedonenii au creat un mic tezaur de tradiții și cutume compunând „Folclorul macedonean" (nr. 152, 25.03.2014).

1.2. TÂRGUL DE CARTE „GAUDEAMUS"

Etnicii macedoneni din patria românească au avut inspirația de a se reuni într-o organizație dinamică, inventivă și pragmatică, Asociația Macedonenilor din România — A.M.R —, condusă de regretata Liana Dumitrescu și mama ei, Constantina Dumitrescu, având ca secretar pe Laura Rogobete.

Înclinând balanța în tandemul fond-formă în favoarea primul termen, A.M.R-ul s-a implicat în evenimente culturale și artistice majore de pe acest proslăvit tărâm creștin și nu de puține ori și-a croit propriul drum, o originală ținută intelectuală, plănuind și fructificând nenumărate acte, manifestări din sfera calofilului, a binelui și a adevărului. Se acopereau astfel trei domenii ale spiritului: literatura și artele, în general; etica și mass-media.

Pas cu pas, la târgurile de carte de la București, „GAUDEAMUS" și „BOOKFEST", s-a amenajat un stand cu producția livrescă a acestor combativi, sociabili și prietenoși compatrioți de o diversitate inimaginabilă, de la dicționare, tratate de istorie, pedagogie, folclor, etnografie, gramatică până la științele exacte, lingvistica. Nu a lipsit și nu va lipsi beletristica, nici cartea de popularizare a științei, de supralicitare a faptelor grandioase ale înaintașilor. Se știe că, în perioada antecristică, pe la 350 î. e. n., tânărul împărat de doar 30 de ani a cucerit stat după stat, întemeind un imperiu respectabil după ce redusese la tăcere popoarele conduse de faraoni (Asia, Africa) ori cu stratificarea socială în caste (India), dar o boală necruțătoare i-a frânt zborul, „visul — realitate" cam la aceeași vârstă cu cea a lui Hristos ...

(va urma)

Prof. dr. **Iulian Bitoleanu**

Note de lectură

Lia Nenciu: *Orfan de vise*

Volumul de versuri *Orfan de vise*, de Lia Nenciu, a apărut la Editura Liane Books, Nenciulești, 2019, al cărei editor este însăși autoarea.

Lia Nenciu, pe numele său adevărat Marcela Daniela Popescu, născută în comuna Nenciulești, de la care își ia pseudonimul, este poeta pentru care pădurea face leagăn și punte ori colaci de salvare și liane din frunzele sale ce au salvat-o din „vâltorile vieții". Pădurea, codrul frate cu românul, ce a salvat poporul român, iată, nu se dezminte și oferă poetei confortul refugiului în vreme de criză de orice natură ar fi fost aceasta („Cum ți-ai țesut tu frunzele, pădurea mea").

Deși intitulat *Orfan de vise*, din volumul său nu răzbate nicio clipă ideea că poeta ar fi orfană de vise sau că ar fi renunțat la ele, dimpotrivă, poeta „tot țese la praf de stele" (*Cânt de toamnă*).

Dorul și lipsa mamei sunt complinite de pădure, care, îi șterge „lacrima doliilor" mai ales atunci când „au tăcut foșnetele rebele" ale stejarului „umilit de ciocoi", dar „sărutat de floarea de trifoi", aceasta fiindu-i poetei refugiu de scăpare și balsam de vindecare, pe care poeta nu se grăbește să le guste, ci simte și trăiește „pe îndelete" actul purificator.

Poemul *Ai reușit să treci Iordanul singur*, titlul acestui poem, ne duce cu gândul la poporul lui Israel care a trecut Iordanul „singur", fără Moise, conducătorul acestuia, care, cu ajutorul lui Dumnezeu, i-a scos din robie și i-a ținut vreme de 40 de ani rătăcind în pustie, de fapt, acesta este un scurt îndrumar de trecere prin viață, doar aparent singur și împreună cu Iisus Cel Atotprezent, prezență de care nu suntem de cele mai multe ori conștienți, trecerea Iordanului simbolizând calea poetei deschisă spre țara promisă.

În poezia Liei Nenciu mustesc elemente de ermetism mistic, dacă pot spune așa, și în alte poezii: „În față prăpastie, în spate lupi, desupra, furtună în zbor" (*Călcând peste urlet de lupi*), „În spate, în jos, în sus, în jos", „În nemurirea celor scrise, / În veșnicia celor spuse, / Rămân, pe țărm, orfan de vise" (*Orfan de vise*), „Mi-aș pune luna căpătâi / Să-mi cânte din înalturi cerul", „... În chipul din lună", / Să-și afle reazim căutarea".

Regăsim elemente de învățătură creștină, mituri populare, credințe străvechi, cum ar fi: căprioara războinică (*Călcând pe urlet de lupi*), magia munților și credințele străvechi dacice „Marele uriaș adormit" (*Sinaia*).

Poeta asociază fericirea cu „un veșnic copil pus pe pozne / Ce aci te pocnește, te sărută, ori se ascunde" (*Aripa fluturelui*).

Poezia Liei Nenciu este un imn, manifest de credință și iubire adresat lui Dumnezeu, Creatorul, mamei, țării și a tot ce cuprinde aceasta: păduri, munți, trifoi, stejari, pământ străbun, strămoși viteji, casa, vatra părintească, florile mamei ce înfloresc an de an și-i răvășesc simțirea, amintirile, un imn al „renașterii din pustiu" (*Să mai răsune odată viu*), „Din șterse izvoare" (*Vine un ceas*).

Ies în evidență din versul său iubirea de oameni, de semeni, de frumos, de uman, de gingășia din floare și de „Greierul de pe prag" (*Rapsodie de toamnă*); mirarea, mântuirea „Și toate poartă un nume șoptit..." (*Un nume doinit*), întrebările, retorice de bun înțeles, sensurile vieții, efemeritatea acesteia sunt de asemenea frământări ce nu ocolesc poeta.

Regăsim, de asemenea, magia preschimbării „angoasei" și „Pașilor stingheri", „în veșmânt de nuntă păuniței" și „aripi secundelor ce pier" (*Desculț printre cuvinte*).

Rugăciunea, în poezia Liei, este forța salvatoare pentru neamul său cel românesc (*Rugăciunea neamului meu*), maturitatea poetei o regăsim în poezia *Coacere*, efemeritatea în *Ducere* și transformarea în *Conversie*. Toate aceste etape ale vieții, poeta le surprinde cu măiestrie în versul său, redând cititorului un sentiment de prospețime și speranță.

Orfan de vise este un cântec durut, o doină cernită peste toate frământările, dorurile și trăirile poetei.

Daniela Achim Harabagiu

Pagini de istorie locală

Spitalul din Roșiori de Vede. Istorie și adevăr

Spitalul este o instituție care posedă o îndelungată și venerabilă tradiție. Începând cu așezămintele de asistență socială organizate în orașe sau pe lângă ctitoriile mănăstirești, umanismul unor personalități luminate și generoase și-a aflat concretizarea de-a lungul secolelor în fundații spitalicești care ofereau adăpost și îngrijire medicală tuturor celor care băteau la poarta lor, indiferent de naționalitate, de religie sau de starea socială.

Odată cu înființarea primelor spitale, mai ales în centrele urbane, un proces de rapidă modernizare a caracterizat evoluția acestor instituții, care aveau să devină singurele locuri unde oamenii, locuitorii puteau să fie tratați corect științific, după metode bine verificate și aplicate de-a lungul timpului.

Deși are o vârstă venerabilă, spitalul nu este totuși o instituție, ale cărei origini să se piardă în negura timpurilor. Majoritatea istoricilor medicinei, apreciază ca primele instituții spitalicești vrednice de acest nume, au apărut în Țările Române, în Evul Mediu târziu. Dar, atenție, înjghebările similare semnalate înainte de această perioadă par să răspundă în prea mică măsură definiției pe care R. F. Bridgman o da spitalului: „Un așezământ conceput pentru a primi săraci și bolnavi, și pentru a le acorda acestora ajutorul social și medical necesar reintegrării lor în societate”.

Unii istorici ai medicinei au considerat că „spitalul medieval românesc” este reprezentat de așa numitele „bolnițe mănăstirești”.

Instituția bolnițelor a luat amploare în lumea creștină răsăriteană, la slavii de sud, și în special la sârbi, unde se pare că a tins să devină un așezământ spitalicesc deschis și mirenilor.

În Țările Române, bolnițele mănăstirești au servit însă mai cu seamă drept loc de retragere pentru călugării bătrâni și bolnavi, care nu puteau fi supuși la un trai la fel de riguros ca monahii în putere. „Fratele bolnicer” era dator printre altele să asigure celor adăpostiți aici un regim alimentar mai blând și la nevoie leacuri împrumutate îndeobște din arsenalul medicinei populare. Fără îndoială că, dacă la poarta sfântului locaș se prezenta un bolnav „fără căpătâi”, el beneficia de tratamentul hieratic și empiric acordat și călugărilor, fiind eventual internat în bolniță până la vindecare.

Infirmeriile noastre mănăstirești nu par totuși să fi fost până în secolul al XVIII-lea, așezăminte destinate îngrijirii sistematice al laicilor. Lipsea, de altfel, personalul medical cu pregătire științifică, drept care, asistența acordată în bolnițe nu se deosebea prea mult de cea pe care bolnavii, fie chiar și cei din masa țărănească, o puteau primi la domiciliu.

Despre lipsa instituțiilor spitalicești în Țările Române, Nicolae Iorga remarca: „Spitalul nu putea fi nici pentru țărani, sănătatea acestora fiind încredințată «babelor și moșilor», a căror activitate tainică continuă încă, și a căror «știință» nu este totdeauna o vorbă goală, și nici pentru boieri, care nu și-ar fi părăsit bogatele lor locuințe pentru a se lăsa îngrijiți într-un așezământ public.”

Mai târziu, cele mai multe dintre așezămintele ospitaliere nu se mai datorează acum inițiativei ecleziastice și sunt opera municipalităților, a corporațiilor de meșteșugari și negustori, a regilor și demnitarilor sau chiar a unor particulari foarte avuți.

Alături de așezăminte minuscule, care nu adăposteau nici măcar zece paturi, apar în permanență mari instituții spitalicești, la a căror construire și amenajare contribuie uneori, laolaltă, căpeteniile laice și bisericești, brezlele și particularii. Spitalele, sunt acum așezate în mijlocul localităților, întrucât sunt destinate în primul rând cetățenilor respectivei aglomerări urbane. Dar clădirile spitalicești, cel puțin în faza de început, în linii mari copiau pe aceea a lăcașelor de cult, adică hale largi și înalte, în care puteau fi instalate zeci de paturi, adăpostind împreună chiar și câteva sute de bolnavi.

Cu timpul, spitalele, încep să-și modifice înfățișarea. Apar clădiri compartimentate în saloane diferențiate, nu numai după sexul și starea sănătății bolnavilor, dar și după condiția lor socială. Se schițează pe alocuri, chiar regula primirii la parter a spitalizaților săraci, iar la etaj acelor cu o situație materială bună.

Spitalul, în Țările Române, a continuat să fie o instituție eterogenă: azil pentru săraci și bătrâni, orfelinat, ospiciu pentru bolnavi cronici, până și loc de retragere pentru anumiți bogătași. Se întâlnește acum și deprinderea ca unii oameni cu stare, chiar și nobili rămași singuri la bătrânețe, să dăruiască întreaga lor avere așezămintelor spitalicești, datoare în schimb să le asigure un trai cât mai tihnit pentru tot restul zilelor.

Asemenea donații, alături de manifestările de dărnicie din partea autorității regale, a municipalităților sau a confreriilor meșteșugărești, au îngăduit construirea unor spitale monumentale.

Spitalul a devenit instituția fundamentală a medicinei contemporane, centrul indispensabil al investigațiilor diagnostice fine și al activității terapeutice complexe. În România, „Spitalului unificat”, i-au revenit în cadrul organizării sanitare generale, îndatoriri esențiale în dirijarea și îndrumarea metodologică a întregii rețele medicale.

Astăzi, nu numai tratamentul oricărei îmbolnăviri mai serioase în special al cazurilor chirurgicale, se face de regulă în condiții de specializare, dar internarea se dovedește foarte utilă și pentru cei relativ sănătoși, când trebuie să se supună unui control mai aprofundat al stării lor organice.

Spitalul modern trebuie să asigure suferinzilor prestații eficiente, confort și securitate. Nu întotdeauna acest deziderat este atins.

Ca pretutindeni în Țările Române, la Rușii de Vede (vechiul nume al orașului), nu a fost altfel. Starea de sănătate a locuitorilor, a constituit o preocupare mai întâi personală și, apoi, mult mai târziu o preocupare a administrației locale, care, începând cu epoca modernă, a înțeles că asigurându-se o stare de sănătate publică bună, comunitatea se poate bucura de viață, de toate realizările obținute.

Sigur, că și aici la Rușii de Vede, la începuturi, practicile medicale, erau legate de ritualuri, de descântece și de obiceiuri practicate încă din vechimea îndepărtată. Primele preocupări de ocrotire a sănătății locuitorilor târgului Rușii de Vede sunt semnalate documentar în anul 1815. La 15 ianuarie 1815, anaforaua Vel-vistierului privitoare la jalba doctorului Nicolae Gavala, care cerea să i se plătească leafa pe șase luni de zile, adică din 1 aprilie până în 30 septembrie, câte 100 de taleri pe lună, pentru cât a slujit la Rușii de Vede în 1814 ca să vindece „lingoarea”, cât și 518 taleri și 32 bani, pentru doctoriile cumpărate cu banii lui și împărțite la bolnavii pe care i-a îngrijit.

Medicul Nicolae Gavala, fusese angajat prin hotărâre domnească pe timp de șase luni, dar comunitatea din Rușii de Vede mai avea și alți medici angajați prin „angajament”, cum au fost „Manolin Doftorul” și „Melici Doftorul”, consemnați în documentele anului 1831. Alături de aceștia doi, mai puteau fi și alții. Acești „doftori” nu aveau pregătire de specialitate, dar comunitatea îi aprecia pentru ceea ce făceau, lucru consemnat și în anul 1833, într-un raport al Ocârmuirii de Teleorman, prin care se propune Visteriei, ca „Maria Văduva să primească pensie, pentru că se ocupa de fiul ei și de vindecarea fracturilor.”. Acești medici, neavând titlu, se obligau să-i ajute pe locuitori aplicându-le ventuze, lipitori, să le ia sânge și să dea ajutor în caz de luxații și fracturi.

Populația târgului Rușii de Vede, care era și reședința județului Teleorman (până în 1836), era în continuă creștere. La 1790, târgul avea 980 locuitori, la 1810, avea 1116 locuitori, la 1832, avea 2697.

— Va urma —

Prof. **Argentin Șt. Porumbeanu**

Medalia „*Asilul Elena – Domna*”

Istoria nu a fost tocmai generoasă cu femeile. Secole la rând, puține femei au reușit să se impună într-o lume condusă de bărbați. Ce-i drept, până în secolul al XX-lea, implicarea efectivă a femeilor în viața economică și politică constituia mai mult o excepție decât o regulă. Au existat însă și femei al căror portret schițat de mărturiile contemporanilor a fost așezat în mentalul colectiv pe piedestalul cel mai înalt al simpatiei și recunoștinței. Una dintre ele a fost Elena Cuza care, prin gesturile ei publice pe care românii le-au resimțit ca fiindu-le familiare, devine o organizatoare a operei de ocrotire socială. Înființează așezăminte de binefacere, sprijină numeroase școli, spitale și aziluri de copii sau de bătrâni.

În anul 1862, la inițiativa Elenei Cuza, în urma decretului domnesc numărul 303, începea construcția unui azil de copii. Se cunoaște scrisoarea pe care Doamna Elena o adresa Primului ministru, Nicolae Kretulescu, pentru a obține aprobarea acestui azil: *Doresc cu tot dinadinsul ca fundamentele unui nou azil să poată fi așezate fără întârziere și insist totodată a fi lângă acela care există azi, ca anexul lui, pe costișa de lângă grădina Palatului Cotroceni. Cu chipul acesta voi avea sub ochii mei tinerii copii deveniți protejații mei, pe care îmi propui a-i vizita adesea, rezervându-mi supravegherea personală și specială a acestui stabiliment, unde vor găsi îngrijirile părintești și căldura sânului familiei, de care au fost atât de crud lipsiți.* Astfel a fost pusă piatra de temelie a așezământului, pe un teren care îi aparținuse Anei Davila. Cu acest prilej au fost realizate o serie de medalii sub îndrumarea gravorului Armand Auguste Caque. Una dintre ele are pe avers fațada clădirii azilului, în registrul superior legenda pe două rânduri ASILUL ELENA-DOMNA și în registrul inferior legenda pe patru rânduri PENTRU COPII GĂSIȚI ȘI ORPHANI. În partea de jos apare o stea cu cinci colțuri, iar semnătura gravorului este în partea stângă. Pe revers apare stema țării și legenda pe nouă rânduri FONDAT LA ANUL 1862 IULIE 29 DE M. S. DOMNA ELENA SOCIA DOMNITORULUI ROMÂNIEI ALESSANDRU ION I-UL FIIND MINISTRU DE INTERNE NICULAE CREȚULESCU. Medalia este din bronz și are diametrul de 50 mm.

Muzeograf **Veronica Cojocaru**

O incursiune prin istoria controversată a Ucrainei (I)

În mod independent de războiul dintre Rusia și Ucraina, al cărui stadiu nu poate fi anticipat la momentul scrierii acestui articol, mi-am propus să realizez un scurt istoric al țării care, la momentul de față, din păcate, în urma invaziei rusești, a devenit cea mai mediatizată din lume. Sunt multe informații care sunt aruncate în spațiul public, în mass-media, care țin și de domeniul istoriei acestei zone atât de încercate și năpăstuite, unele, ce-i drept, nu neapărat corecte.

Pentru aceasta vom merge mult în urmă, cu mai bine de o mie de ani, spre sfârșitul secolului al IX-lea. Pe la 882, lua ființă în sudul Câmpiei Ruse de astăzi, Rusia kieveană, prima entitate statală a slavilor ruși conduși de o dinastie scandinavă slavizată. Statul sau Cnezatul cu capitala la Kiev, — da, Kievul, capitala Ucrainei contemporane — devine deci simbolul de început al istoriei statale a rușilor, cu legendarii epopeici conducători, cnejii Oleg și Igor. A fost timp de circa trei secole cel mai puternic stat al rușilor, aici s-a produs creștinarea în timpul lui Vladimir (sau Volodimir) — ce interesant exact prenumele de fapt identice, cu diferență dialectală, ale celor doi lideri care se confruntă! — formarea instituțiilor, elaborarea legilor în timpul lui Iaroslav cel Înțelept, care au desprins neamul rușilor din barbarie și l-au introdus în civilizație. Asta în timp ce toate celelalte state sau cnezate de o forță inferioară erau practic sub influența sau protectoratul Kievului. Originea istorică a Rusiei medievale se află prin urmare, în mod incontestabil, în Ucraina de astăzi. Nu existau ucrainieni, ci doar ruși. Acest cnezat din partea de sud a imensului spațiu rusesc a decăzut în timp și alte cnezate au crescut ca importanță și putere, mai ales cele din partea de nord, între care și cel al Moscovei.

Rusia kieveană și sfera sa de influență asupra lumii rusești, secolul al XI-lea

Dar invazia mongolilor spre vest din prima jumătate a secolului al XIII-lea a pus punct afirmării acestora, a „măturat” și a trecut „prin foc și sabie” acest vast areal al rușilor și a adus sub stăpânirea cumplitilor invadatori asiatici aproape toate teritoriile lor. Rusia kieveană, să zicem centrul istoric al Ucrainei, a căzut și ea sub dominația mongolă la 1240. Se poate spune că, odată cu acest eveniment, gloria marelui cnezat de odinioară a apus definitiv și nu va mai fi niciodată aceeași nici după eliberarea de sub stăpânirea hoardelor asiatice. Statalitatea rusească va reînvia de la sfârșitul secolului al XV-lea, din zona de nord, iar centrul de putere va deveni cnezatul Moscovei. Ce se va întâmpla cu sudul Rusiei, cu spațiul kievean? Va avea o soartă vitregă, va fi o zonă extrem de disputată de noile mari puteri ale răsăritului Europei, în speță, Uniunea statală Polonia-Lituania, pentru partea vestică, în timp ce partea estică va intra treptat, mai târziu, în secolul al XVII-lea, sub influența Moscovei care va începe procesul de unificare a lumii rusești.

Primele mențiuni istoriografice, în vechile cronici a numelui Ukraina sub forma Okraina apar în secolul al XII-lea. Trebuie precizat că, de fapt, denumirea Okraina, inscripționată pe unele hărți prin secolul al XV-lea, însemna zona, marginea sau granița sudică a spațiului rusesc, deci acest termen presupunea nu o entitate statală ci doar o poziție pur geografică în cadrul spațiului rusesc. Nu a existat nici atunci, la aproape un mileniu de existență a statalității rusești, un stat ucrainean, un popor propriu-zis ucrainean. A existat însă o soartă diferită a acestui teritoriu sudic rusesc, mult mai vitregă, în comparație cu restul Rusiei.

Deci vestul Ucrainei de azi intră sub stăpânire polonezo-lituaniană, mai concret poloneză, iar populațiile menționate de aici, rutenii și rusinii, evident de origine rusească, vor fi supuse presiunii catolicizării. În schimb, în răsărit, vorbim în secolul al XVII-lea, de un nou popor, cel al cazacilor sau al cazacilor zaporojeni, după centrul lor de putere, Zaporoje. Putem vorbi, deci, la acea vreme de conturarea unei individualități regional-statale, deși e mult spus, pentru zona răsăriteană a Ucrainei, pe malul stâng al Niprului, în numitul hatmanat cazăcesc. Acești cazaci conduși de hatmanul Bogdan Hmelnițki au găsit în puterea de la Moscova soluția scăpării de amenințarea poloneză catolică. În 1654, prin Tratatul de Pereiaslav, cazacii treceau sub protecția Rusiei țarului Alexei Mihailovici, tatăl lui Petru cel Mare, fondatorul Imperiului Rus. Deci, într-un fel, zona răsăriteană a vetrei statalității rusești, Rusia kieveană, revenea la entitatea rusă aflată în plin proces de unificare început în secolul trecut de către Marele Cnezat al Moscovei, condus de Ivan al IV-lea cel Groaznic, primul țar al rușilor.

În secolul al XVIII-lea, Rusia imperială este în continuă expansiune, spre sud, pe seama Imperiului Otoman și cuprinde și acest spațiu al hatmanatului cazacilor, care, chiar dacă vor fi uneori nemulțumiți de autoritatea țarilor, răzvrătindu-se la un moment dat, vor alege să rămână în continuare parte a Rusiei. Dispare Polonia la sfârșitul secolului al XVIII-lea, înghițită și împărțită de Rusia, Austria și Prusia, iar teritoriul vestic, de pe malul drept al Niprului, care aparținea Poloniei, numit Galiția, va trece la Habsburgii austrieci. Un episod important este cel consumat în 1783, în urma unui război desfășurat între Rusia și Imperiul Otoman, și anume anexarea Crimeei la Imperiul Rus, care aparținuse turcilor ca protectorat. Este vorba despre Hanatul Crimeei și care fusese până la 1475 a mongolilor încă de la expansiunea lui Genghis-han din urmă cu peste două secole. Iar despre acest ținut al Crimeei, trebuie spus că, până la ocupația mongolă, a fost rusesc, ulterior desigur, fiind masiv populat cu tătari. Deci din 1783, din timpul țarinei Ecaterina a II-a, Crimeea redevine ceea ce fusese de fapt, în urmă cu mai bine de 500 de ani, un teritoriu rusesc. Și așa va rămâne până în 1954, când vom vedea ce se va întâmpla.

Imperiul Rus (țarist) la 1914

Până la Primul Război Mondial, la începutul secolului XX, teritoriul de azi al statului ucrainean a fost împărțit între Imperiul Habsburgic (Austro-Ungar din 1867), e vorba de partea vestică, și Imperiul Rus, în partea estică, cu deosebirea că, dacă pentru partea de vest era clar o ocupație străină, pentru cea de est era, de fapt, conform dreptului vechi istoric, o posesie legitimă, neputând fi considerată o zonă străină. Începe Marele Război și Ucraina încă, ca entitate statală, nu există ... Va exista abia din 1917-1918, din momentul Revoluției bolșevice. Ce s-a întâmplat, de fapt? Regimul țarist, mai ales din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, a fost unul de opresiune și duritate maximă care a și dus la multe frământări, mișcări anarhiste, pogromuri evreiești, la Revoluții. În acel context, Războiul Mondial nu a făcut decât să accentueze și mai mult nepopularitatea acestui regim condus de țarul Nicolae al II-lea, fiind picătura care a umplut paharul revoltei. Mai multe teritorii și provincii străine au manifestat dorința de a ieși din imperiu în acel haos creat în Rusia și acest lucru s-a menținut și din momentul venirii la putere a bolșevicilor lui Lenin.

— Va urma —

Prof. **Victor Gabriel Osăceanu**

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

(Urmare din pag. 1)

De la elevi, dar şi de la profesorii lor am aflat ce impact a avut pandemia de COVID-19 asupra lor, cum au învăţat să se adapteze noului context educaţional şi cât au fost de pregătiţi pentru era digitală. De asemenea, am vorbit despre *Pactul verde european*, despre implicarea tinerilor în anul european dedicat lor,

despre cum pot să-şi *facă auzită vocea* prin intermediul platformei *Conferinţei privind viitorul Europei*, despre *Spaţiul învăţării* – ghişeul unic pentru materiale oficiale de predare şi învăţare în UE, dar şi despre oferta educaţională propusă instituţiilor şcolare de către ED Teleorman. Şi pentru că atât elevii, cât şi cadrele didactice erau la curent cu agresiunea militară fără precedent a Rusiei împotriva Ucrainei, cu toţii ne-am exprimat îngrijorarea, dar şi solidaritatea cu poporul ucrainean.

Întâlnirea cu elevii Şcolii Gimnaziale „Dan Berindei” a fost posibilă datorită directorului acestei instituţii de învăţământ - ***prof. Florinel Bişag***, a bibliotecarei ***Marioara Duţan***, dar şi a profesorilor: ***Adrian Roată, Ioana Albu, Luminiţa Dincă, Roxana Pelea, Mirela Pescaru, Daniela Costică, Ramona Lincă*** şi ***Cătălin Scrioşteanu.***

Echipa Centrului EUROPE DIRECT Teleorman a oferit tuturor participanţilor, dar şi bibliotecii şcolii, publicaţii editate de Uniunea Europeană, iar cel mai activ copil a fost premiat şi anume eleva ***Sidonia Florentina Robescu,*** din clasa a VIII-a.

Felicitări!

Mai multe detalii despre acest eveniment, despre activitatea şi proiectele instituţiilor europene şi ale Centrului EUROPE DIRECT Teleorman găsiţi pe **site-ul** nostru: ***www.edteleorman.ro,*** dar şi pe paginile de social-media: Facebook**:** ***europedirectteleorman***, Instagram**:** ***EUROPE_DIRECT_Teleorman*** şi Twitter: ***ED_teleorman***. Aşteptăm să ne vizitaţi la sediul nostru din Roşiori de Vede, strada Dunării nr.54-56, judeţul Teleorman, sau să ne contactaţi la numărul de telefon: **0247/464552**. De asemenea, pe adresa noastră de e-mail: ***europedirect.teleorman@gmail.com*** aşteptăm mesajele, propunerile sau solicitările voastre.

• *Fii voluntar EUROPE DIRECT Teleorman!*

În îndeplinirea misiunii Centrului EUROPE DIRECT Teleorman de a aduce Europa mai aproape de cetăţeni, în activitatea de informare şi de organizare de evenimente cu tematică europeană, conform priorităţilor Uniunii Europene, echipa de proiect a fost sprijinită, în anul 2021, de un grup inimos de voluntari, în mare parte alcătuit din elevi. Timp de opt luni, am învăţat împreună lucruri noi, am creat momente şi acţiuni minunate şi am dezvoltat un curent care îşi pune deja

amprenta asupra comunităţii locale: *„Părerea teleormănenilor contează!”*.

Fie că vorbim de participarea teleormănenilor la construirea viitorului Europei, făcându-şi vocea auzită prin intermediul *Conferinţei privind viitorul Europei,* fie că ne referim la punerea în aplicare a strategiei Comisiei Europene, parte a *Planului climatic*, pentru absorbţia mai multor gaze cu efect de seră din atmosferă şi încurajarea biodiversităţii, de implicarea în acţiunile organizate şi derulate de EUROPE DIRECT Teleorman, VOLUNTARII au fost în centrul preocupărilor noastre, iar ajutorul lor a fost de nepreţuit.

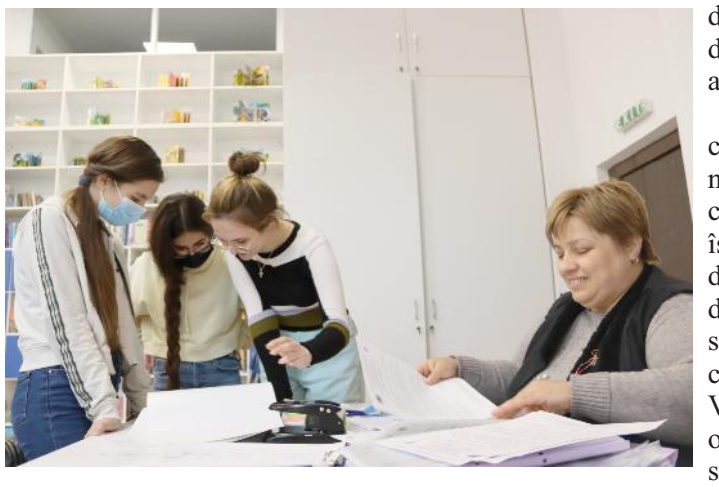

Tocmai de aceea, în data de 15 martie 2022, la sediul EUROPE DIRECT Teleorman din Roşiori de Vede, a avut loc selectarea noilor voluntari. Aşa cum de altfel ne aşteptam, zeci de tineri au dorit să participe la eveniment, sperând că vor fi selectaţi pentru a face parte din familia EUROPE DIRECT Teleorman. În orele petrecute în cochetul sediu al ED Teleorman, tinerii au aflat de la echipa de implementare a proiectului ce înseamnă EUROPE DIRECT Teleorman, care sunt finanţatorii, care sunt obiectivele şi misiunea centrului european găzduit de Biblioteca Municipală „Gala Galaction”, dar şi care este Planul de comunicare pentru anul 2022.

Discuţiile purtate cu tinerii teleormăneni ne-au întărit convingerea că aceştia îşi cunosc drepturile, dar şi îndatoririle faţă de comunitate, că vor să se implice în construirea VIITORULUI lor într-o EUROPĂ unită şi solidară, iar primul pas este acela de a deveni VOLUNTAR EUROPE DIRECT Teleorman.

Cu siguranţă, doar ÎMPREUNĂ construim VIITORUL EUROPEI.

IMPLICĂ-TE!

